

Foto: Trine Hustad

Steinkjer kommune Årsmelding 2022

Steinkjer kommune

STEINKJER
åpen, lys og glad

Forord

Regnskap 2022 er tredje året i ny kommune, og også tredje året med konsolidert regnskap etter ny kommunelov med forskrifter.

Det blir for 2022 utarbeidet en egen nettside som inneholder både obligatorisk årsberetning for 2022 og årsmelding 2022 som beskriver aktiviteten i etatene litt nærmere enn beretningen.

Dette dokumentet er et uttrekk av årsmelding 2022, på samme måte som et uttrekk av årsberetningen følger regnskapssaken til politisk behandling.

I de enkelte etatenes kommentarer er det gjort en enkel analyse av noen KOSTRA-indikatorer. Dette er kun en lite uttrekk av indikatorer som er interessante. I tilknytning til økonomidokument 2024 som legges frem til politisk behandling i juni, vil det være en litt bredere analyse av KOSTRA-tall for 2022.

Kommunens tjenesteområder

Kommunedirektør, fellesutgifter og fagstaber

Tjenesteområdebeskrivelse

Kommunedirektør, fellesutgifter og stabstjenester omfattet i tillegg til kommunens fellesutgifter, fagstabene

- Personal og organisasjon
- Økonomi
- Plan og utvikling
- IKT og digitalisering

Innenfor dette område ligger også politisk område.

I 2021 ble det foretatt en justering i organiseringen hvor fagstab personal og organisasjonsutvikling ble slått sammen med informasjon og dokumentsenter til en ny fagstab - personal og organisasjon.

Høsten 2022 er det gjennomført en ny justering i organisasjonen som medfører at det fra 01.01.23 er redusert til to fagstaber. Dette er beskrevet nærmere i kapitlet utvalgte resultater og begivenheter nedenfor.

Utvikling og utfordringer

Det er siden opprettelsen av ny kommune i 2020 foretatt en reduksjon i fagstabenes bemanning med opp mot 25 % av bemanningen. Dette er gjennomført gjennom gevinstrealiseringsplanen for kommunesammenslåingen, noe som ble innarbeidet i økonomiplan 2020 - 2023. I tillegg ble det både i budsjett 2021 og 2022 innarbeidet ytterligere reduksjoner i stillingene innenfor fagstabene. I 2023 et det forutsatt en ytterligere reduksjon av stillinger innenfor fagstabene, og da primært innenfor fagstab personal og organisasjon. Det er en utfordring å tilpasse drift og forventninger både internt og eksternt til såpass store bemanningsreduksjoner som er foretatt på få år. Utviklingen innenfor digitaliseringsarbeidet i kommunen tilsier at reduksjoner i den tradisjonelle administrasjonen i kommunen er naturlig. Omfanget kan imidlertid være utfordrende, spesielt i lys av at støttetjenestene i etatene også er redusert til den minimale. På tross av reduksjonene i bemanning er det et økende omfang av arbeidsoppgaver, ikke minst knyttet til utredninger og digitaliseringsarbeidet. Digitaliseringen skal bidra til kvalitet og effektivitet, men ting kan ta forholdsvis lengre tid så lenge det er lave ressurser til disse oppgavene. Bemanningsreduksjonen innenfor fagstabene pr 2022 er i sin helhet gjennomført, men det må fortsatt gjøres en jobb knyttet til forventningsavklaring i forhold til de tjenester fagstabene leverer. Dette gjelder både internt i organisasjonen og overfor politikken, eksterne samarbeidsparter og publikum.

Rente- og avdragsutgifter knyttet til husleie Steinkjerbygg KF for formålsbyggene budsjetteres og regnskapsføres under kommunens fellesområde. Den relativt sterke rentevæksten som har vært utfordrer kommunens budsjett på dette området. Dette er en utvikling som er startet høsten 2022, men som vil få en betydelig høyere innvirkning på kommunens budsjett fra 2023.

Utvalgte resultater og begivenheter

Høsten 2022 er det gjennomført en justering av antall, innhold og navn på kommunedirektørens fagstab fra fire til to fagstab gjeldende fra 01.01.23.

Fagstab IKT og digitalisering er slått sammen med tilsvarende tjenester i Verdal og Levanger kommuner, og er fra 01.01.23 organisert i et oppgavefellesskap, Digitale Innherred, med Levanger kommune som administrasjonskommune. I tillegg til økt kompetanse og redusert sårbarhet, vil denne organiseringen gi økt fokus og trykk på kommunenes digitale transformasjon.

Fagstab plan og utvikling overføres fra 01.01.23 til teknisk etat som egen enhet; enhet plan og miljø. Kommuneadvokatene, kommuneoverlege, miljørettet helsevern og arbeidet med bevilninger, er som et ledd i dette overført fagstab personal og organisasjon som gis navnet fagstab HR og fellestjenester. Fra samme dato endres fagstab økonomi til fagstab økonomi og finans, og gis et økt ansvar knyttet mot Innherred innkjøp og Digitale Innherred.

Driftsregnskap totalt

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Budsjett 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Lønn	40 582	50 135	9 553	19,1 %
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	43 089	50 801	7 712	15,2 %
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	138 017	124 825	-13 192	-10,6 %
Overføringsutgifter	54 127	36 975	-17 152	-46,4 %
Finansutgifter	5 543	4 564	-979	-21,5 %
Sum Driftsutgifter	281 359	267 300	-14 059	-5,3 %
Salgsinntekter	-9 630	-7 550	2 080	-27,5 %
Refusjoner	-64 633	-49 801	14 832	-29,8 %
Overføringsinntekter	-8 414	-7 448	966	-13,0 %
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-9 930	-3 119	6 811	-218,4 %
Sum Driftsinntekter	-92 607	-67 918	24 689	-36,4 %
Netto resultat	188 751	199 382	10 631	5,3 %

Driftsregnskap pr enhet

Beløp i 1000

Ansvar

		Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
1100-Kommunedirektøren	Utgift	2 052	1 924	-128	-6,6 %
	Inntekt	-18	-15	3	21,5 %
	Budsjett	2 034	1 909	-125	-6,5 %
1101-Fellesutgifter	Utgift	140 597	132 151	-8 446	-6,4 %
	Inntekt	-27 341	-12 900	14 441	111,9 %
	Budsjett	113 256	119 251	5 995	5,0 %
1103-Næring og næringsutvikling	Utgift	13 652	8 458	-5 194	-61,4 %
	Inntekt	-11 798	-5 878	5 920	100,7 %
	Budsjett	1 854	2 580	726	28,1 %
1110-Fagstab personal og organisasjon	Utgift	57 086	53 972	-3 114	-5,8 %
	Inntekt	-10 554	-8 390	2 164	25,8 %
	Budsjett	46 533	45 582	-951	-2,1 %

Årsmelding 2022

Ansvar		Regnskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
		2022	2022		
1111-Fagstab økonomi	Utgift	19 567	18 613	-954	-5,1 %
	Inntekt	-3 260	-2 830	430	15,2 %
	Budsjett	16 307	15 783	-524	-3,3 %
1113-Fagstab plan og utvikling	Utgift	16 410	11 153	-5 257	-47,1 %
	Inntekt	-8 532	-2 846	5 686	199,8 %
	Budsjett	7 878	8 307	429	5,2 %
1114-Fagstab IKT og digitalisering	Utgift	30 169	34 179	4 010	11,7 %
	Inntekt	-30 169	-34 179	-4 010	-11,7 %
	Budsjett	0	0	0	0,0 %
1116-Politisk virksomhet	Utgift	5 668	5 326	-342	-6,4 %
	Inntekt	-13	-25	-12	-47,0 %
	Budsjett	5 655	5 301	-354	-6,7 %
1170-Pensjon	Utgift	-4 760	669	5 429	811,6 %
	Inntekt	-6	0	6	0,0 %
	Budsjett	-4 766	669	5 435	812,4 %
1190-IIUA	Utgift	918	855	-63	-7,3 %
	Inntekt	-918	-855	63	7,3 %
	Budsjett	0	0	0	0,0 %
Sum	Utgift	281 359	267 300	-14 059	-5,3 %
	Inntekt	-92 607	-67 918	24 689	36,4 %
	Budsjett	188 751	199 382	10 631	5,3 %

Kommentar til driftsregnskap

Området har inkl renteutgifter IKT, netto bruk av bundne fond, rammetilskudd skjønnsmidler et mindreforbruk lik kr 10,6 mill kroner sammenlignet med revidert budsjett. De største enkeltavvikene innenfor området kan oppsummeres slik:

- Lavere kompensasjonstilskudd fra staten enn budsjettet 0,9 mill kroner
- Høyere overføring av finansutgifter til Steinkjerbygg KF 7,6 mill kroner
- Økte strømudgifter - husleie Steinkjerbygg KF 2,1 mill kroner
- Lavere utgifter lønnsoppgjør 2022 enn revidert budsjett - 3,5 mill kroner
- Ikke bruk av egen reserve Covid-19 - 7,0 mill kroner
- Lavere lønnsutgifter – lærerstreiken - 2,5 mill kroner
- Utgifter vaksinasjon ført under andre ansvar enn felles - 4,6 mill kroner
- Reduserte utgifter pensjon/premieavvik - 5,4 mill krone

Investeringsregnskap

Det er påstartet/gjennomført i alt 22 investeringsprosjekter innenfor dette området til en samlet investeringsramme lik 35,3 mill kroner. Totalt er det påløpt utgifter lik 16,0 mill kroner, dvs en gjennomføringsgrad lik 45 %. De fleste prosjekter er gjennomført og uten vesentlige regnskapsmessige avvik. Årsaken til at det likevel er 19,3 mill kroner i ubenyttede investeringsmidler, er i hovedsak knyttet til at tilnærmet alle investeringstiltak innenfor IKT-området er utsatt i påvente av omorganiseringen i Digitale Innherred. I tillegg er framdriften i utskiftingen til egneide/EL-biler planmessig forskjøvet.

Sykefravær

	Korttidsfravær	Langtidsfravær	Totalt fravær
Sykefravær 2022	2,34 %	2,33 %	4,67 %
Sykefravær 2021	0,97 %	1,53 %	2,50 %

Sykefraværet innenfor dette området er lavt, dette på tross av en relativt høy økning sammenlignet med 2021. Spesielt innenfor korttidsfravær har økningen vært høy, noe som kan ha sammenheng med Covid-19 å gjøre. Det var vinteren og våren 2022 relativt stort sykefravær knyttet til Covid-19.

Når det gjelder langtidsfraværet og økningen innenfor dette området, så skyldes det flere og lengre fravær knyttet til sykdom med diagnoser som ikke er jobbrelaterte.

Oppvekstetaten

Tjenesteområdebeskrivelse

Oppvekstetaten er organisert i sektorene barnehage, skole og forebygging. Etaten omfatter til sammen 26 tjenesteenheter: 14 grunnskoler (10 barneskoler, 2 ungdomsskoler og 2 skoler med både barnetrinn og ungdomstrinn), 7 kommunale barnehager, voksenopplæring, PPT (Pedagogisk Psykologisk Tjeneste), Barn- og familie, Barnevern, Avlastning barn- og unge og Integrering.

Det er en privatskole i kommunen (Steinkjer Montessoriskole). Her har kommunen et ansvar i forhold til spesialundervisning og skoleskyss. Kommunen har tilsyns- og veiledningsansvar for 20 private barnehager.

Utvikling og utfordringer

Oppvekstetaten favner de fleste tjenester som yter tjenester til barn- og unge og deres familier. Det å legge til rette for gode oppvekstvilkår for barn og unge er blant de viktigste oppgavene i samfunnet. Gode oppvekstvilkår legger grunnlaget for en god helse gjennom livet, og god helse i befolkningen er av stor samfunnsøkonomisk betydning.

Steinkjer kommune yter gode tjenester til barn, unge og deres familier. Hovedbildet er at barn/elever trives og lærer, det er godt samarbeid med foresatte og ansatte trives på jobb. Samtidig er det flere områder som utfordrer og er kostnadsdrivende. De største utfordringene er knyttet til barn og unge med **særskilte behov**. Med særskilte behov menes i denne sammenhengen både fysisk og psykisk funksjonsnedsettelse man er født med, og store utfordringer/vansker som oppstår i løpet av oppveksten. Utgiftene til spesialpedagogisk hjelp i barnehage, spesialundervisning i skolen og til barn med helserelaterte utfordringer er økende. Flere barn og unge enn tidligere har behov for bistand fra en voksen i store deler av tiden de er i barnehagen eller på skolen. Utfordringene kommer fram i oppvekstprofilen/oppvekstbarometeret for Steinkjer, som blant annet viser at mange familier i kommunen har lav inntekt og/eller som får stønad til livsopphold, samt at kommunen har en større tetthet i befolkningen med psykiske vansker enn landsgjennomsnittet.

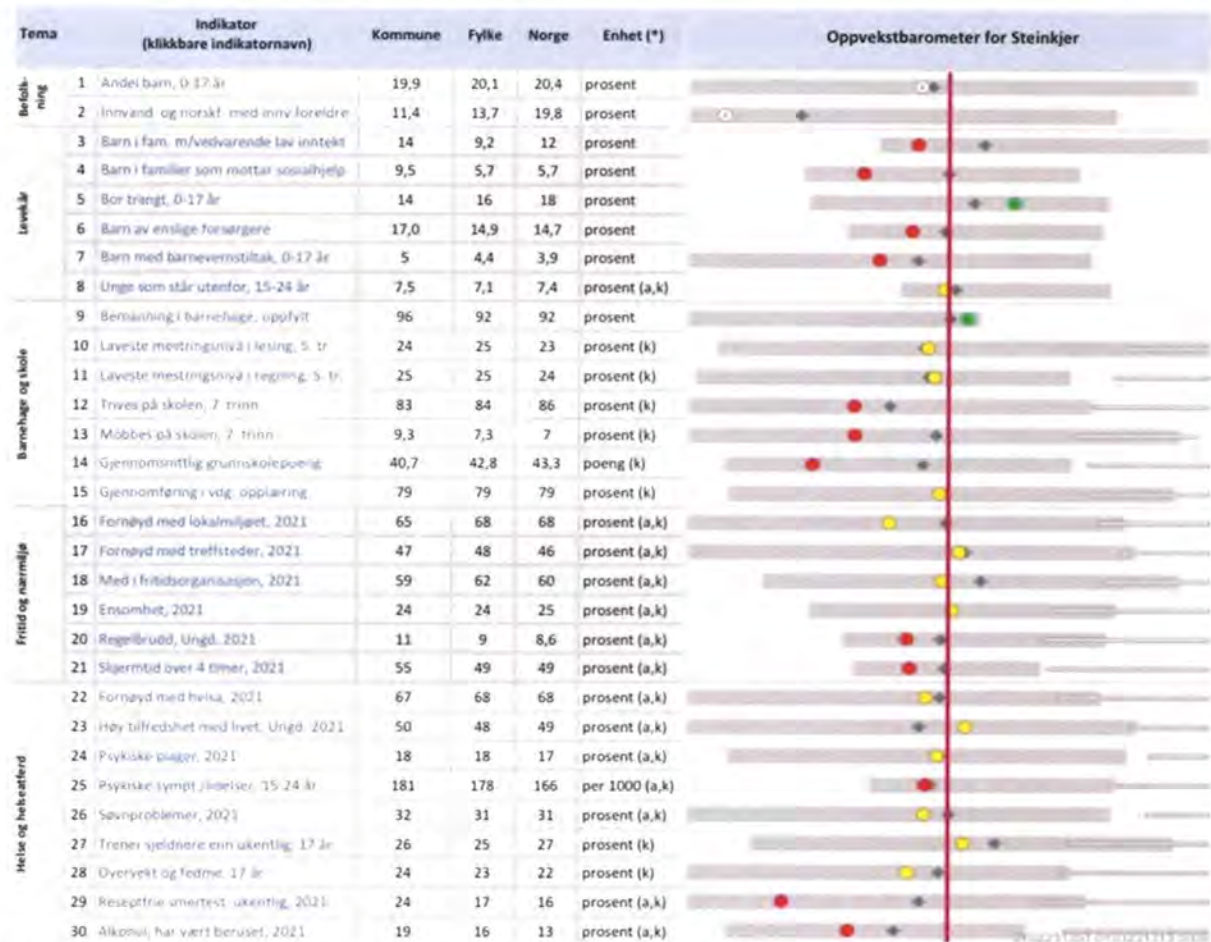

Fig., Oppvekstprofil/oppvekstbarometer for Steinkjer (Folkehelseinstituttet)

«En trygg og god oppvekst i Steinkjer - for alle»

«En trygg og god oppvekst i Steinkjer – for alle» er en prosess som skal være fundamentet for framtidig organisering og tjenesteyting i oppvekstetaten. Her står både samfunnsplan, inkluderingsstrategi og oppvekstreform sentralt. Gjennom prosjektet «Bedre tverrfaglig innsats» (BTI) er det gjennomført kartlegginger for å få en oversikt over alle tjenester og tilbud. Prosjektet skal bidra til å utvikle et helhetlig system og en modell for å fange opp og følge opp utsatte barn og unge i kommunen, samt styrke kommunens utviklingsarbeid og forebyggende arbeid i møte med barn og unge. Videre skal satsingen også bidra til tverretattlig kompetanseheving og en felles arbeidsstruktur for kommunens arbeid med målgruppen. Modellen skal samle og synliggjøre hvordan Steinkjer kommune jobber med identifikasjon og oppfølging gjennom tverrfaglige planer, vedtak, strukturer og rutiner - samt synliggjøre verktøy som kan/skal brukes i dette arbeidet. Ovennevnte samsvarer med oppvekstreformen, der det er et krav om en egen plan for det forebyggende arbeidet. Områder som har blitt tillagt stor vekt så langt er tverrfaglighet, team som jobber lavt i tiltakskjeden og foreldresamarbeid. I 2022 er det gjennomført prosesser med vekt på forankring og innovasjon i hele oppvekstorganisasjonen. Det hele skal munne ut i et spisset tjenestetilbud, der det kan bli endringer når det gjelder organisering av tilbud - der tiltak og organisering blir presentert før sommeren 2023.

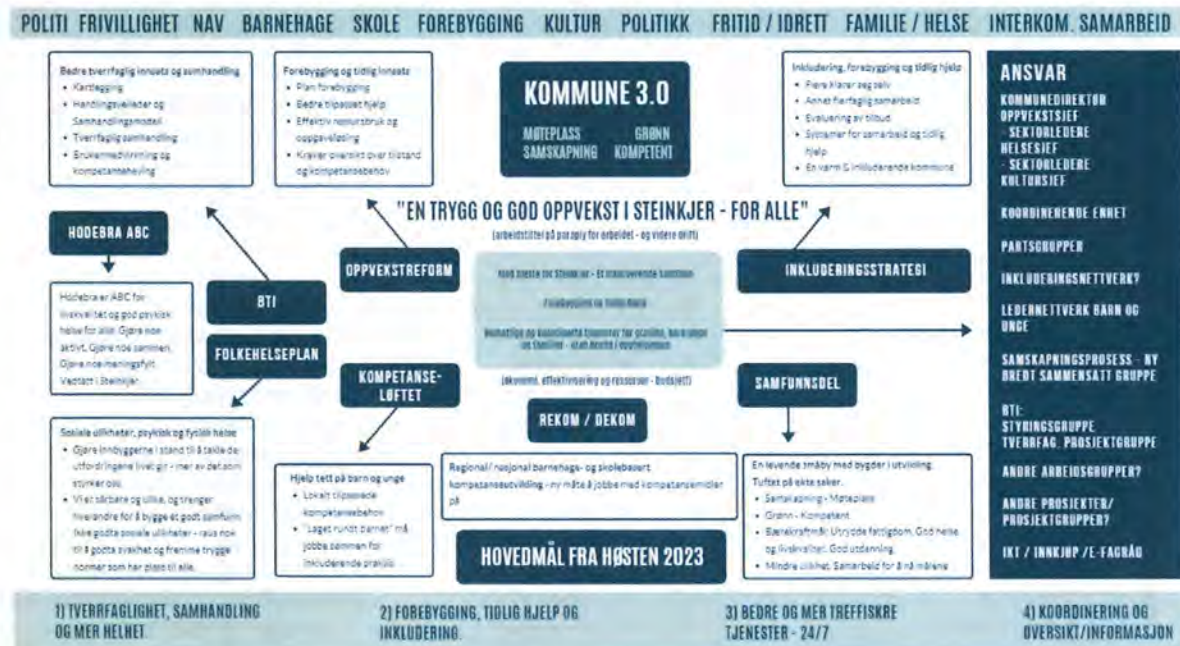

Fig., «En trygg og god oppvekst i Steinkjer - for alle»

I arbeidet med «En trygg og god oppvekst i Steinkjer - for alle» er det avgjørende at barn/elever og foreldre/foresatte blir involvert på en god måte, og at deres stemme blir vektlagt når prioriteringer gjøres og tjenestetilbud videreutvikles. I forbindelse med «Steinkjer 2025» ble det gjennomført et elevrådsseminar, der elevene blant annet la vekt på følgende:

- Gode venner
- Morsomt å lære – større valgfrihet ut fra interesser
- Flere lærere
- Kantine – varm mat
- Leksefri skole
- Flere leikeapparat og aktivitet i skolegården
- Godt læringsmiljø med gode lærere – trygghet
- Engasjerte lærere som ønsker elevene sitt beste og som lytter til elevene
- Passe på at alle trives
- Flere uteaktiviteter
- Mobbefri skole
- Flere elever på skolen

I Steinkjer vil arbeidet med og oppfølgingen av inkluderingsstrategien være helt sentral for hvordan kommunen skal jobbe for inkludering. Dette gjelder for barn i barnehagen, elever i skolen, foreldre/foresatte i arbeidsliv, de som er utenfor arbeidslivet, og på litt overordnet plan - alle innbyggere i kommunen skal føle at de er inkludert i Steinkjer-samfunnet. Steinkjer skal bli en enda varmere og enda mer inkluderende kommune.

Inkluderingsstrategien samsvarer med styringssignalene i oppvekstreformen, der mulighetene og incentivene kommunene har til å sette i gang forebyggende tiltak tidlig skal styrkes. Oppvekstreformen har følgende hovedmålsetninger:

- Kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging
- Hjelpen skal bli bedre tilpasset barn og familiers behov
- Rettsikkerheten til barn og familier skal bli godt ivaretatt
- Ressursbruken og oppgaveløsningen barnevernet skal bli mer effektiv

Reformen inneholder både kvalitetstiltak og endringer i ansvarsforhold mellom stat og kommune. Kommunene får et større faglig og økonomisk ansvar for barnevernet. Tiltakene skal settes inn lavere i tiltakskjeden, noe som krever klare prioriteringer med en vridning av ressursbruk og videreutvikling av dagens tjenestetilbud. Oppvekstreformen omfatter tjenestetilbudet i hele oppvekst og inkludering, ikke bare barnevern.

Generelt presser økte utgifter til barn med særskilte behov det ordinære tilbudet. Dette betyr at det er nødvendig med endringer/omstillinger for å balansere etatens budsjett isolert sett. Steinkjer kommune er en kommune som har alt som skal til for å møte framtidens utfordringer - mulighetsrommet er stort. Gjennom «En god og trygg oppvekst i Steinkjer – for alle» skal etat oppvekst og inkludering videreutvikle tjenestetilbudet, slik at færre barn og unge får behov for oppfølging og undervisning ut over det universelle. Samtidig skal de som har behov for ekstra hjelp og støtte få det. Videre skal oppvekst og inkludering optimalisere egen organisering og struktur, slik at grunnlaget for å gi kvalitativt gode tjenester opprettholdes og styrkes.

Mange barn- og unge har som nevnt ulike vansker i hverdagen, ut over de utfordringene alle møter i oppveksten. Tidlig og tverrfaglig innsats i heimen, i barnehage/skole og fritidsarenaer er avgjørende for å bidra til positiv utvikling. God ledelse og partssamarbeid som medvirker til godt arbeids- og fagmiljø er også sentralt i arbeidet med å drive økonomisk og kvalitetsmessig godt. I tillegg er dette avgjørende i arbeidet med rekruttering av nye medarbeidere i et konkurranseutsatt marked.

I forbindelse med budsjettvedtaket i desember 2022 ble det satt av midler til satsingen «En god Steinkjerskole», noe som er et klart politisk styringssignal om at vi satser på en videreutvikling av skole i Steinkjer, med en skoleeier som er tett på prosessene og praksisfeltet. Videre vil politikken komme tettere på sektor barnehage og sektor forebygging gjennom årlige dialogmøter, en praksis som er innarbeidet i sektor skole. God ledelse er naturlig nok viktig, slik at våre dedikerte ansatte som møter barn, elever og familier kan gjøre en best mulig jobb - og samtidig påvirke oppvekst og inkludering sin utvikling gjennom sin spisskompetanse.

Utvalgte resultater

Vårhalvåret 2022 ble avslutningen på Covid-19 pandemien, som har påvirket hele samfunnet i 2 år. Håndtering av smittevern ble en del av hverdagen til alle - barn, foresatte og ansatte. I denne konteksten har etaten gjennomført kjerneoppgavene med tjenesteyting, barnehagetilbud og opplæringstilbud. Det har vært et nært samarbeid med kommunens kriseledelse, der kommuneoverlegen har vært sentral på det smittevernfaglige området.

Covid-19 har ført med seg at digitale løsninger i kommunikasjon er blitt tatt i bruk på en måte vi ikke har sett tidligere. Dette er noe vi har tatt med oss videre også etter pandemien. Det er et veldig godt resultat i seg selv at kommunens tjenestetilbud er ivaretatt på en meget god måte, samtidig som man har håndtert en pandemi. Likevel har mindre fysisk tilstedeværelse i barnehagen, på skolen og i fritidsaktiviteter ført til økt belastning på og bekymring for sårbare barn og unge. Folkehelseinstituttet har i sin rapport for 2022 pandemien som et hovedtema. Det trekkes fram at de barn og unge som var sårbare fra før, var de som fikk mest utfordringer når samfunnet stengte ned og tilgangen på

hjelpetjenester ble mindre. Dette er det viktig at alle som jobber opp i mot barn og unge er oppmerksomme på.

Når det gjelder resultater jobbes det veldig godt på alle enhetene i etat oppvekst og inkludering. De aller fleste barn- og unge i kommunen har det bra, trives og har ei god utvikling med læring og mestring. Satsingen "En trygg og god oppvekst i Steinkjer - for alle" vil være med å forsterke det gode arbeidet som gjøres, slik at vi kan støtte enda bedre opp under de barn, unge og familier som i perioder trenger ekstra hjelp og tilrettelegginger.

Viktige begivenheter

I Steinkjer har er det i løpet av de siste årene foretatt store investeringer i barnehage- og skolebygg, noe som er veldig bra. Store begivenheter i 2022 var at Lø barnehage, Mære barnehage og Mære skole ble ferdigstilt og offisielt åpnet! Byggene er moderne og framtidsrettet, og gir de beste forutsetninger for et godt barnehage- og skoletilbud i årene framover.

Når det gjelder ungdomstrinnet i Steinkjer, er ungdomstrinnet i Folla flyttet til Malm fra høsten 2022.

Driftsregnskap totalt

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Budsjett 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Lønn	608 529	536 784	-71 745	-13,4 %
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	65 719	56 732	-8 987	-15,8 %
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	220 691	201 516	-19 175	-9,5 %
Overføringsutgifter	42 470	29 767	-12 703	-42,7 %
Finansutgifter	4 545	0	-4 545	0,0 %
Sum Driftsutgifter	941 955	824 799	-117 156	-14,2 %
Salgsinntekter	-27 134	-26 818	316	-1,2 %
Refusjoner	-148 760	-72 430	76 330	-105,4 %
Overføringsinntekter	-2 883	0	2 883	0,0 %
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-11 781	0	11 781	0,0 %
Sum Driftsinntekter	-190 558	-99 248	91 310	-92,0 %
Netto resultat	751 396	725 551	-25 845	-3,6 %

Årsmelding 2022

Driftsregnskap pr enhet

Beløp i 1000

Ansvar		Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
2000-Oppvekstetaten	Utgift	10 494	10 293	-201	-2,0 %
	Inntekt	-8	-23	-15	-65,1 %
	Budsjett	10 486	10 270	-216	-2,1 %
2100-Sektor skole	Utgift	45 259	41 606	-3 653	-8,8 %
	Inntekt	-13 303	-13 190	113	0,9 %
	Budsjett	31 956	28 416	-3 540	-12,5 %
2110-Beitstad skole	Utgift	21 542	19 441	-2 101	-10,8 %
	Inntekt	-2 437	-731	1 706	233,4 %
	Budsjett	19 105	18 710	-395	-2,1 %
2111-Binde skole	Utgift	12 943	11 488	-1 455	-12,7 %
	Inntekt	-1 923	-478	1 445	302,3 %
	Budsjett	11 020	11 010	-10	-0,1 %
2112-Egge barneskole	Utgift	40 879	36 107	-4 772	-13,2 %
	Inntekt	-6 886	-2 271	4 615	203,2 %
	Budsjett	33 993	33 836	-157	-0,5 %
2113-Byafossen skole	Utgift	17 647	14 125	-3 522	-24,9 %
	Inntekt	-3 805	-766	3 039	396,7 %
	Budsjett	13 842	13 359	-483	-3,6 %
2114-Kvam skole	Utgift	11 250	10 665	-585	-5,5 %
	Inntekt	-922	-354	568	160,4 %
	Budsjett	10 328	10 311	-17	-0,2 %
2115-Lø skole	Utgift	23 270	20 514	-2 756	-13,4 %
	Inntekt	-2 729	-1 688	1 041	61,7 %
	Budsjett	20 541	18 826	-1 715	-9,1 %
2116-Malm skole	Utgift	25 902	24 382	-1 520	-6,2 %
	Inntekt	-2 947	-1 290	1 657	128,4 %
	Budsjett	22 955	23 092	137	0,6 %
2117-Mære skole	Utgift	28 821	26 730	-2 091	-7,8 %
	Inntekt	-4 184	-2 270	1 914	84,3 %
	Budsjett	24 636	24 460	-176	-0,7 %
2118-Ogndal skole	Utgift	9 612	9 088	-524	-5,8 %
	Inntekt	-976	-573	403	70,3 %
	Budsjett	8 637	8 515	-122	-1,4 %
2119-Folla skole	Utgift	7 433	7 934	501	6,3 %
	Inntekt	-709	-486	223	45,9 %
	Budsjett	6 724	7 448	724	9,7 %
2120-Henning skole	Utgift	12 084	11 480	-604	-5,3 %
	Inntekt	-1 292	-332	960	289,0 %
	Budsjett	10 793	11 148	355	3,2 %
2121-Steinkjer skole	Utgift	50 956	45 298	-5 658	-12,5 %
	Inntekt	-8 788	-3 646	5 142	141,0 %
	Budsjett	42 167	41 652	-515	-1,2 %
2130-Egge ungdomsskole	Utgift	41 287	39 568	-1 719	-4,3 %
	Inntekt	-4 299	-1 546	2 753	178,1 %
	Budsjett	36 988	38 022	1 034	2,7 %
2131-Steinkjer ungdomsskole	Utgift	67 744	60 928	-6 816	-11,2 %
	Inntekt	-8 198	-1 477	6 721	455,0 %
	Budsjett	59 546	59 451	-95	-0,2 %
2150-Steinkjer voksenopplæring	Utgift	25 755	14 510	-11 245	-77,5 %
	Inntekt	-18 583	-7 401	11 182	151,1 %
	Budsjett	7 172	7 109	-63	-0,9 %
2200-Sektor barnehage	Utgift	124 699	113 607	-11 092	-9,8 %
	Inntekt	-3 918	-791	3 127	395,3 %
	Budsjett	120 782	112 816	-7 966	-7,1 %

Årsmelding 2022

Ansvar		Regnskap Rev. bud. Avvik i kr Avvik i %			
		2022	2022		
2210-Malmen barnehage	Utgift	16 303	16 410	107	0,7 %
	Inntekt	-5 165	-3 290	1 875	57,0 %
	Budsjett	11 137	13 120	1 983	15,1 %
2211-Byafossen barnehage	Utgift	13 500	11 656	-1 844	-15,8 %
	Inntekt	-4 467	-2 588	1 879	72,6 %
	Budsjett	9 033	9 068	35	0,4 %
2212-Mære barnehage	Utgift	21 417	20 687	-730	-3,5 %
	Inntekt	-4 642	-3 203	1 439	44,9 %
	Budsjett	16 775	17 484	709	4,1 %
2213-Søndre Egge barnehage	Utgift	12 609	11 513	-1 096	-9,5 %
	Inntekt	-3 641	-2 552	1 089	42,7 %
	Budsjett	8 967	8 961	-6	-0,1 %
2214-Lø barnehage	Utgift	14 911	13 923	-988	-7,1 %
	Inntekt	-4 266	-3 060	1 206	39,4 %
	Budsjett	10 645	10 863	218	2,0 %
2215-Egge barnehage	Utgift	17 799	16 277	-1 522	-9,3 %
	Inntekt	-3 529	-2 518	1 011	40,2 %
	Budsjett	14 270	13 759	-511	-3,7 %
2216-Steinkjersannan barnehage	Utgift	29 568	27 791	-1 777	-6,4 %
	Inntekt	-7 139	-4 956	2 183	44,0 %
	Budsjett	22 429	22 835	406	1,8 %
2300-Sektor forebygging	Utgift	9 178	7 539	-1 639	-21,7 %
	Inntekt	-4 768	-4 406	362	8,2 %
	Budsjett	4 410	3 133	-1 277	-40,8 %
2310-Enhet PPT	Utgift	12 273	11 506	-767	-6,7 %
	Inntekt	-5 136	-4 322	814	18,8 %
	Budsjett	7 137	7 184	47	0,7 %
2320-Enhet Barnevern	Utgift	123 485	105 472	-18 013	-17,1 %
	Inntekt	-32 424	-14 447	17 977	124,4 %
	Budsjett	91 060	91 025	-35	0,0 %
2330-Enhet Barn og familie	Utgift	35 814	25 952	-9 862	-38,0 %
	Inntekt	-10 491	-3 774	6 717	178,0 %
	Budsjett	25 323	22 178	-3 145	-14,2 %
2340-Enhet avlastning barn og unge	Utgift	19 258	14 235	-5 023	-35,3 %
	Inntekt	-5 417	-2 233	3 184	142,6 %
	Budsjett	13 842	12 002	-1 840	-15,3 %
2350-Enhet integrering - flyktingetjenesten	Utgift	28 579	18 653	-9 926	-53,2 %
	Inntekt	-4 021	-3 233	788	24,4 %
	Budsjett	24 557	15 420	-9 137	-59,3 %
2351-Enhet integrering - Steinkjer kommunale mottak	Utgift	9 685	5 421	-4 264	-78,7 %
	Inntekt	-9 545	-5 353	4 192	78,3 %
	Budsjett	140	68	-72	-105,7 %
Sum	Utgift	941 955	824 799	-117 156	-14,2 %
	Inntekt	-190 558	-99 248	91 310	92,0 %
	Budsjett	751 396	725 551	-25 845	-3,6 %

Kommentar til driftsregnskap

De samlede regnskapstall og avvik for oppvekstetaten er beskrevet i årsberetningen under kapittel bevilgningsoversikt drift - regnskap til fordeling pr etat. Oversikten ovenfor viser de enkelte ansvar sitt regnskap og avvik. Det som er viktig er at tallene i denne tabellen også inneholder bruk og avsetning til bundet fond, noe som i hovedoversiktene i årsberetningen skal føres i andre hovedoversikter. Dette kan bety at de samlede tallene for etaten er noe annerledes enn de dere finner under hovedoversiktene i årsberetningen. Vi har valgt dette oppsettet i denne oversikten, da dette gir et bedre bilde på hvordan resultatet for den enkelte enhet (ansvar) er i året som har gått.

Det samlede resultatet for etaten i tabellen viser et merforbruk lik 25,8 mill kroner. Etaten har en netto merutgift knyttet til Covid-19/vaksinasjon lik 11,8 mill kroner. Etatens kostnader knyttet til flyktninger fra Ukraina utgjør 1,3 mill kroner (eksklusiv andel hos enhet integrering). I tillegg har enhet integrering et merforbruk grunnet plassering av flere flyktninger enn budsjett, som utgjør 9,2 mill kroner. Disse områdene er finansiert gjennom økte inntekter fra staten på fellesområdet i kommunen. Det totale merforbruket på oppvekst korrigerte for disse utgjør 3,5 mill kroner.

Sektor barnehage har et merforbruk lik 5,1 mill kroner, som korrigert for merutgifter Covid-19 gir et korrigert merforbruk i størrelsesorden 0,4 mill kroner. Sektoren har et merforbruk på utbetaling av tilskudd til private barnehagene på 8,3 mill kroner, som utgjør 4,6 mill kroner dersom man ser bort fra Covid-19 utbetalinger. Av ulike årsaker har kommunale satser for tilskudd til private barnehager økt med ca 8 % sammenlignet med 2021. I tillegg ble etterspørselen etter barnehageplasser i private barnehager vårhalvåret 2022 større enn forventet. Det at sektoren ikke har et større overforbruk skyldes underforbruk på de kommunale barnehagene. Dette er i stor grad knyttet til lavere netto lønnsutgifter som følge av lavere utgifter til langtidsvikarer sammenlignet med refusjon sykepengar og svangerskapspengar fra NAV. Ser en på de enkelte barnehagene, er det ingen barnehager med vesentlig negative avvik korrigert for Covid-19.

Sektor skole har et merforbruk lik 5,0 mill kroner, som korrigert for merutgifter Covid-19 gir et korrigert merforbruk på kr 0,9 mill kroner. Det er på sektornivå høyere kostnader på kjøp fra kommuner for undervisning av fosterhjemsplasserte elever enn budsjettet, mens det på andre poster er mindre forbruk enn budsjett. Det er ulike resultater ved de enkelte skolene, men skolene har samlet sett et mindreforbruk i størrelsesorden 2,5 mill kroner, korrigert for Covid-19. En stor del av dette er knyttet til høyere refusjoner fra NAV når det gjelder sykefravær og svangerskap enn utgifter knyttet til vikar av samme årsak.

Sektor forebygging har et merforbruk lik 15,5 mill kroner. Korrigert for Covid-19 viser det et merforbruk på kr 14,6 mill kroner. Enhet integrering har et merforbruk på 9,2 mill kroner. Opprinnelig budsjett er lagt i forhold til bosetting av 35 flyktninger, og det ble bosatt rundt 185 flyktninger i 2022. Enhet Barn og familie viser et merforbruk på 3,1 mill kroner. Korrigert for Covid-19 og vaksinasjon av Covid-19, og kostnader knyttet til flyktninger fra Ukraina, er det et merforbruk på 0,4 mill kroner. Enhet avlastning barn og unge har et merforbruk på 1,4 mill kroner, korrigert for Covid-19.

Investeringsregnskap

Oppvekstetaten har i 2022 en samlet investeringsramme lik 6,9 mill kroner fordelt på syv prosjekter. Det er i 2022 påløpt 1,1 mill kroner, noe som gir en gjennomføringsgrad lik 16 %. Årsaken til den lave gjennomføringsgraden er at innkjøp av inventar og utstyr i fagrom ved skolene lik 1,9 mill kroner er utsatt til 2023. I tillegg er det en forskyvning av påløpte utgifter og mellomværende med Steinkjerbygg KF knyttet til nye Mære skole og barnehage lik 3,4 mill kroner.

Sykefravær

	Korttidsfravær	Langtidsfravær	Totalt fravær
Sykefravær 2022	2,88 %	7,37 %	10,25 %
Sykefravær 2021	2,27 %	8,24 %	10,51 %

Oppvekstetaten hadde et totalt sykefravær i 2022 som var marginalt lavere enn i 2021. Det er positivt at sykefraværet går ned – det jobbes godt i sektorer, på enhetene og i partsgruppene. Nærværarbeid, arbeidsmiljø og fagutvikling vil være suksessfaktorer i etatens kontinuerlige arbeid for å gi best mulige tjenester til barn, unge og deres familier.

Samlet sykefravær i 2022 for *sektor barnehage* ble 11,24 %. Dette er en nedgang på 3,5 prosentpoeng sammenlignet med årene 2020 og 2021. Korrigert for et unormalt høgt fravær i februar og mars 2022 på grunn av smitteutbrudd Covid-19, ville tallene kunne vist et enda bedre resultat. Samlet fravær i 2020 og 2021 var 14,780 % og 14,60 %. I snitt var det 126 årsverk ordinær bemanning i de kommunale barnehagene i 2022. Med et fravær på 11,24 % var det 14,16 årsverk av den ordinær bemanning som til enhver tid ikke var på jobb i 2022. Tilsvarende tall for 2021 var 19,5 årsverk. Sektoren har de tre seneste årene jobbet planmessig med å ta tak i utfordringene. Dette har skjedd i samarbeid med partene i arbeidslivet, NAV Arbeidslivssenter og bedriftshelsetjenesten. De kommunale barnehagene i Steinkjer kommune har også hatt et formelt samarbeid med IA Bransjeprogram barnehager siden høsten 2020, og det er gjennomført et utviklingsprogram «Ledelse for nærvær» for ledere, tillitsvalgte og verneombud i de syv kommunale barnehagene i 2022. Sektor barnehage har gjennom sine partsgrupper jobbet systematisk og målrettet med 10-faktor, sykefravær, arbeidsmiljø og HMS igjennom bla Ledelse for nærvær. Evalueringene viser at partsgruppene har fått større eierskap til nærværarbeid og jobber mer målrettet sammen, og at samlingene i Ledelse for nærvær har bidratt til dette.

Sykefraværet på *sektor skole* utviklet seg i negativ retning siste kvartal i 2022. Samtidig ser vi at sykefraværet var meget lavt i 2. og 3. kvartal. Sykefraværet varierer fra enhet til enhet, men generelt er det høyere enn ønsket i 4. kvartal. Sektoren har arbeidet med stor kraft for å iverksette bruken av «partsgrupper» på hver enhet. Dette er en viktig del i både det proaktive og i det reaktive sykefraværarbeidet på enhetene.

Det legges vekt på at enhetene skal bygge egen kompetanse gjennom arbeidet i partsgruppene og ha mindre bistand fra eksterne. Dette vil være med på å bygge sektorens kompetanse på sykefraværarbeid og være med på å sikre at flere har kompetanse og tar ansvar for det forebyggende arbeidet. Kompetansen vil da være i enheten og ikke ligge til eksterne som må leies inn ved behov. Sektornivået har fulgt opp enkelte enheter med søkelys på sykefravær, og vil fortsette med det videre. Videre har skole partsgruppe på sektornivå bestående av hovedtillitsvalgt, hovedvernombud, personal, personalsjef og sektorleder. Denne gruppen legger linjene for arbeidet på enheten ut fra de store linjene i sektoren generelt.

Sektor forebygging har et samlet sykefravær for 2022, 1.halvår på 6,68 %. Korttidsfravær ligger på 1.72 %, og langtidsfraværet er på 8.79 %. Størst fravær er det i enhet integrering og enhet avlastning. Langtidsfraværet her er kjente årsaker. Det jobbes godt i sektoren med nærværarbeid, i samarbeid med bedriftshelsetjenesten og NAV arbeidslivssenter, samt HR og fellestjenester.

Utvalgte KOSTRA-tall 2022

Netto driftsutgifter til grunnskolesektor per innbygger 6-15 år

	2019	2020	2021	2022
Steinkjer		150 906	143 465	132 066
Halden	121 711	128 658	135 872	128 239
Kongsvinger	129 161	125 981	132 927	129 687
Ringsaker	147 574	145 915	154 303	153 234
Elverum	124 447	133 479	138 208	138 179
Levanger	130 667	125 176	129 688	129 204
Kostragruppe 09		126 406	131 243	131 067

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Grafer justert med utgiftsbehov

Sammenligningstall med andre kommuner i KOSTRA-gruppen fra 2020. Steinkjer ligger i overkant av gjennomsnittet for sammenlignbare kommuner når det gjelder netto driftsutgifter til grunnskolesektoren. En del av årsaksforklaringen er at Steinkjer har en desentralisert skolestruktur.

Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning

	2019	2020	2021	2022
Steinkjer	9,1 %	8,6 %	8,3 %	8,9 %
Halden	8,8 %	9,1 %	10,1 %	10,2 %
Kongsvinger	4,6 %	5,0 %	5,7 %	6,0 %
Ringsaker	8,1 %	7,5 %	7,8 %	7,4 %
Elverum	8,6 %	8,5 %	7,7 %	7,2 %
Levanger	11,5 %	10,2 %	10,9 %	11,3 %
Kostragruppe 09	7,5 %	7,4 %	7,6 %	7,7 %

Andelen elever i grunnskolen som får spesialundervisning i Steinkjer er relativt stabilt, og over gjennomsnittet for KOSTRA-gruppen. Målsettingen er at flere elever skal få hele sitt opplæringstilbud gjennom den ordinære undervisningen, der måltallet på kort sikt er å komme under 8 %.

Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager

	2019	2020	2021	2022
Steinkjer		199 768	196 676	201 457
Halden	193 975	193 805	201 641	199 644
Kongsvinger	206 016	201 842	195 279	213 477
Ringsaker	190 961	202 575	200 145	203 332
Elverum	182 334	183 989	198 799	174 032
Levanger	185 946	189 673	201 716	191 711
Kostragruppe 09		188 867	193 275	188 655

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Grafer justert med utgiftsbehov

Steinkjer kommune har en liten økning i utgiftene til barnehager fra 2021 til 2022. Det kan være ulike årsaker til dette, hvor en av årsakene kan være redusert barnetall i aldersgruppen 1-5 år uten at dette gir direkte reduksjoner i netto driftsutgifter ved barnehagene. Når det gjelder de totale utgiftene pr barn, så ligger Steinkjer kommune på relativt samme nivå som de øvrige kommunene, men noe over snittet for kostragruppen.

Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barnevernstjenesten

	2019	2020	2021	2022
Steinkjer		14 019	14 219	20 203
Halden	11 316	10 729	10 844	12 184
Kongsvinger	13 637	13 236	15 090	18 705
Ringsaker	12 983	12 173	10 773	13 453
Elverum	10 514	9 032	9 379	13 316
Levanger	17 128	15 815	14 018	19 188
Kostragruppe 09		11 273	11 462	13 485

**) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).*

***) Graf er justert med utgiftsbehov*

Steinkjer kommune har en kraftig økning i utgiftene til barnevern fra 2021 til 2022 på lik linje med de øvrige kommunene, noe som i stor grad skyldes oppvekstreformen. Det som imidlertid er vært å merke seg er at økningen i Steinkjer kommune er forholdsvis høyere enn de øvrige kommunene og snitt for kostragruppen. Steinkjer kommune har også en betydelig større utgift pr innbygger en sammenligningskommunene.

Helseetaten

Tjenesteområdebeskrivelse

Helseetaten tilbyr et mangfold av tjenester som leveres hele døgnet, og som i hovedsak er hjemlet i lover og forskrifter. Tjenestene er vedtaksberettiget, og tildeles etter individuell vurdering. Helse- og omsorgstjeneste skal gi forsvarlige tjenester og bidra til mestring og selvhjelpenhet.

Det leveres gode helse- og omsorgstjenester i Steinkjer kommune. Kompetente og profesjonelle ansatte sørger for nødvendig helsehjelp og ivaretagelse av forsvarlighetskravet. Steinkjer kommune har helse- og omsorgstjenester av god kvalitet, og har lavere utgifter på området enn sammenlignbare kommuner. Imidlertid utfordres de økonomiske rammene og de kommunale budsjettene grunnet økte utgifter og tjenestebehov. I gjeldende økonomiplan ligger det en reduksjon i helseetaten sin budsjetttramme, med ytterligere reduksjon videre i økonomiplanperioden.

Helseetaten består av tre sektorer, hjemmetjenester, bo og habilitering og rehabilitering, sykehjem og legetjenester. I tillegg til NAV, forvaltningskontoret og koordinerende enhet og Distriktsmedisinsk senter (DMS). Til sammen er det over 800 årsverk i etaten.

Helseetaten har svært dedikerte og dyktige ledere og ansatte som bidrar til at det leveres gode helse- og omsorgstjenester i kommunen.

Utvikling og utfordringer

Mange ønsker å bli boende hjemme så lenge det er mulig, og kommunene må innrette sitt tjenestetilbud deretter. Kommunen erfarer imidlertid at pårørende oftere og oftere gir uttrykk for en utrygg situasjon for sine nærmeste. Det er ingen tvil om at pårørende gjør en stor innsats og at kommunen må se på muligheten for å gi flere tilbud som kan avlaste de nærmeste. Dette kan for eksempel være flere dagtilbud av ulik karakter og for ulike brukergrupper, flere arenaer som legger til rette for sosial aktivitet og/ eller økt bruk av avlastningsplasser. Masterplanen understreker derfor viktigheten av å prioritere tiltak forebyggende tiltak. Når flere skal ha mulighet til å bo hjemme så lenge som mulig (med krevende og komplekse tilstander), og disse vil ha behov for mer avanserte hjemmetjenester som mer legetjenester, mer fysioterapi, sykepleie samt annen helse- og sosialfaglig kompetanse vil dette igjen medføre behov for økte ressurser til hjemmetjenesten og annen kompetanse.

Helseetaten står foran en demografisk utvikling som gjør at det er nødvendig med omstilling og utvikling. Behovet for tjenester øker. Pasienter som skrives ut fra spesialisthelsetjenesten har mer krevende og sammensatte diagnoser. Dette bidrar til behov for økt kompetanse i tjenestene.

Forventet levealder øker fortsatt i Norge. Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå har forventet levealder ved fødselen i Norge økt fra 78,6 i år 2000 til 83,1 år i 2020. Store etterkrigskull blir nå gamle, og antallet eldre øker derfor i samfunnet. Et viktig spørsmål er om vi får flere uavhengige og selvhjulpne år, eller om en økning i antallet eldre vil bety et behov for å øke kapasiteten i helse- og omsorgstjenestene helt i takt med den demografiske endringen beregnet ut fra hjelpebehovet eldre har i dag.

Det overordnede målet i kommunen er at flest mulig av innbyggerne skal ha mulighet til å bo hjemme så lenge som mulig. Målet for helse- og omsorgstjenestene er derfor å dreie ressursene mot forebygging,

hverdagsmestring og tidlig innsats. De økonomiske ressursene må i større grad enn de har gjort tidligere følge med, slik ta hjemmetjenestene styrkes. Dette har man også tatt høyde for i omstillingsstrategien innenfor helseetaten.

Ut fra denne strategien vil opphold på institusjon som det høyeste omsorgsnivået kortes ned, og man bør lengre hjemme i egen bolig, i heldags omsorgstilbud, eller i trygghetsboliger. De siste fem årene er det blitt mindre forskjell på omsorgsbehovet til de som bor i HDO(heldøgns omsorg) og sykehjem, men ut fra tildelingskriteriene er det de sykeste pasientene som får vedtak om plass på institusjon/sykehjem. Her er det i dag større bemanningstetthet og krav til fagkompetanse gjennom hele døgnet for å ivareta pleie -og omsorgsbehovet til pasientene. Bemanning og kompetanse styres av kravet om faglig forsvarlige tjenester (§ 4 helse – og omsorgstjenesteloven).

En videre satsing på hjemmebasert omsorg vil kunne redusere behovet for sykehjem og omsorgsboliger med heldøgnsomsorg, som i utgangspunktet medfører behov for færre institusjonsplasser, men siden det blir flere eldre vil dette igjen bidra til økt behov for flere institusjonsplasser framover. I dag foregår tildeling av sykehjem og-/ eller HDO plass på en slik måte at den som har det største behovet for slik plass, tildeles plass der den først er tilgjengelig. I praksis innebærer det at våre innbyggere nødvendigvis ikke får plass på HDO/ sykehjem der de bor eller har tilhørighet. Denne praksisen vil videreføres.

Hjemmetjenestene skal organiseres slik at de på en effektiv måte kan gi forsvarlige tjenester til våre innbyggere. De siste to årene har helseetaten derfor jobbet med mange ulike delprosjekter som blant annet omhandler organisering, nye turnusordninger, spesialisering av oppgaver, digitalisering, ambulerende team, under hovedprosjektet «En bærekraftig hjemmetjeneste». Øvrige sektorer i etaten jobber med spennende og innovative utviklingsprosjekt, som nettopp som mål å sikre forsvarlige tjenester og effektiv drift i årene framover. Dette i tillegg til arbeid knyttet til tiltak som kan øke nærværet og økt samarbeid med frivilligheten.

Framover skal man gjennom de utviklingsprosjektene som er igangsatt bidra til omstilling for å levere effektive tjenester med rett kvalitet til våre innbyggere. Innføringstakten knyttet til bruk av velferdsteknologi må økes, for å igjen heve kvaliteten på tjenestene og sørge for at våre innbyggere i størst mulig grad kan mestre hverdagen.

Rekrutteringsutfordringer

Perspektivmeldingen som ble lagt fram i 2021 viser mange av utfordringene samfunnet står overfor de neste tiårene. Omtrent en av tre må jobbe i helse og omsorg i 2060, og allerede i 2035 på landsbasis trengs 110.000 flere årsverk innenfor denne sektoren. Befolkningen eldes, som gir flere pensjonister, færre skattebetalere og vi vet at oljeinntektene vil synke i takt med at krav om en grønnere økonomi vil bli sterkere. Helseutgiftene (372 milliarder kr) utgjorde 17,6 % av de totale offentlige utgiftene i 2019 og har i snitt økt med ca. 1,5 % per år de siste fem årene. Framskrivninger viser at gapet mellom tilgjengelige ressurser og ressursbehovet i helsetjenesten vil fortsette å øke.

Befolkningens helsebehov vil fremover bli større enn det helsetjenesten kan dekke. Endringer i den demografiske utviklingen med større andel eldre og lavere andel yrkesaktive, flere multisyrke, mental sykdom, migrasjon, klimaendringer, den teknologiske utviklingen med avanserte, dyre behandlingsformer og økte forventninger til persontilpasset helsehjelp er noen av faktorene som spiller inn. Beslutninger som treffes i dag, må ivareta fremtidens generasjoner. Vi er avhengige av å snu trenden og utvikle en bærekraftig helsetjeneste som også i fremtiden kan gi likeverdige helse- og levekår og høy kvalitet i helse- og omsorgstjenestene.

«En ny virkelighet krever langsiktighet og bevisste prioriteringer»

God helse fremmes først og fremst utenfor helsesystemet og i andre sektorer. Utdanning, skoler, arbeidsplasser, barnehager, kulturtilbud, kosthold og fysisk aktivitet, levekår og sosiale forhold er alle faktorer som er viktige for folkehelsen og for en bærekraftig helsetjeneste. Målet om en bærekraftig helsetjeneste må derfor forankres bredt og flere aktører må aktiviseres i helsefremmende aktiviteter.

Det er utfordringer med å rekruttere og beholde høyskoleutdannet personell, særlig sykepleiere, leger og ledere. Det arbeides kontinuerlig med tiltak for å få flere ansatte med heltidsstillinger.

Dyktige ansatte med rett kompetanse er avgjørende for god kvalitet på helse og omsorgstjenestene. Tilgangen på søkere til faste stillinger har vært begrenset de siste årene. I 2022 har det vært utlyst ca 100 stillinger, hvor søkermassen er lav på de fleste. Mange av de samme søkerne går igjen på stillingene.

Et viktig tiltak for å ha tilstrekkelig arbeidskraft i etaten er de interne ordningene. Gjennom tiltak som kompetanseheving, kurs og utdanning-/ videreutdanning bidrar dette til å beholde eksisterende arbeidstakere.

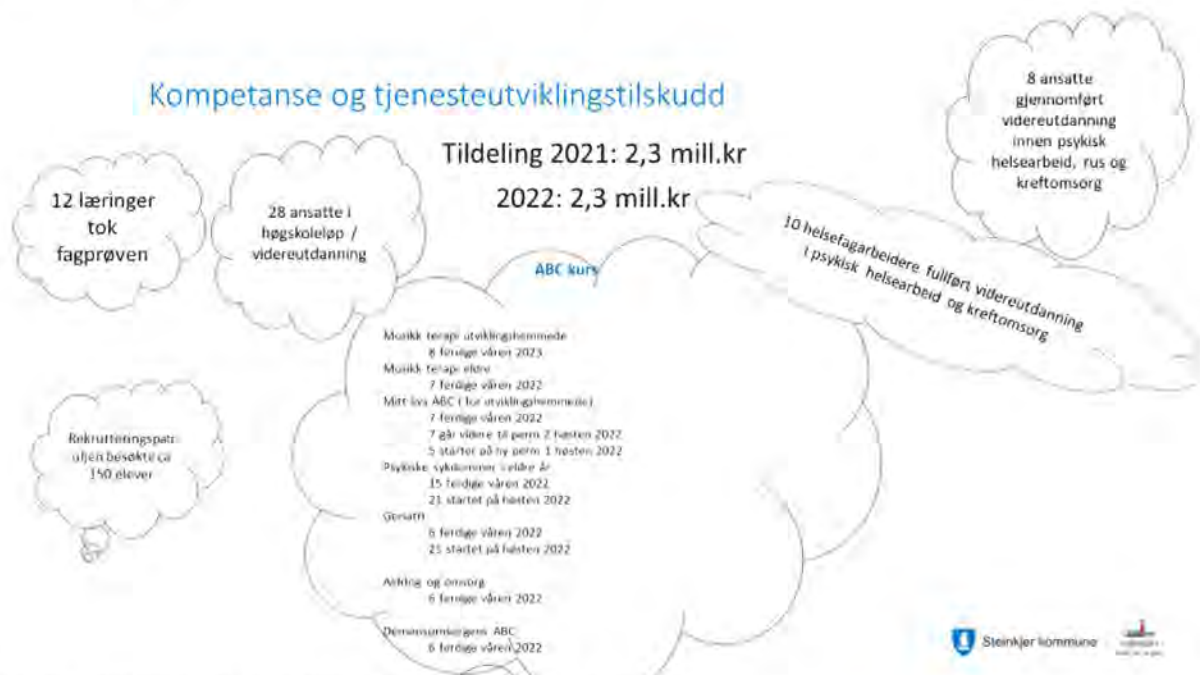

Fig. Kompetanse og tjenesteutviklingstilskudd 2021 og 2022

Digitalisering

Digitalisering byr på muligheter til effektivisering av drift og arbeidsmetoder samt bedring av tjenester ved hjelp av for eksempel velferdsteknologi. Bruk av velferdsteknologi kan være et viktig bidrag til økt livskvalitet og økt mestring. Det kan forlenge muligheten for å bo lengre hjemme. Det ideelle er at bruken av teknologi introduseres så tidlig som mulig i tjenesteforløpet, men det fordrer at brukeren selv opplever at behovet er til stede.

Gevinster

Gevinst defineres som nytteverdien innovasjonen gir, gjennom:

1. **Økt kvalitet**(positive effekter som tjenestemottaker, pårørende og-/ eller ansatte opplever selv, eller økt kvalitet på tjenestene som leveres)
2. **Spart tid** (gevinsten av å innføre endringer som reduserer tidsbruk på å levere en tjeneste. Gevinsten av spart tid realiseres først når en tjeneste kan reduseres eller fjernes helt, eller at tiden kan benyttes til å gi tjenester til flere).
3. **Unngåtte kostnader, nå og i framtiden** (er gevinster som oppstår ved at oppgaver reduseres eller nye tiltak ikke settes i verk fordi velferdsteknologi dekker behovet for oppfølging av tjenestemottaker og gir nødvendig trygghet og mestring).

Kommunen skal ha en aktiv rolle for å tilby og å legge til rette for bruk av velferdsteknologi, men kommunen bør også være tydelig på at det finnes teknologiske muligheter som den enkelte selv kan skaffe seg uten at det behøver å være en del av det kommunale tjenestetilbudet.

Steinkjer kommune følger det nasjonale programmet knyttet til velferdsteknologi. Helseetaten sin erfaring er at hver enkel installasjon kan ta mye tid, med mange forberedelser, prøving og feiling, utfordringer med infrastruktur, organisering og mangelfulle leveranser fra leverandører. Utprøving i drift er i mange tilfeller nødvendig for å finne ut om det passer til den enkelte brukeren sitt behov. Det finnes mye teknologi i markedet som er umoden selv om den presenteres som ferdige løsninger. Funksjoner mangler, og andre ting må utvikles videre. Det må skapes motivasjon i personalgruppen for bruk av ny teknologi.

Helseetaten vurderer til enhver tid helheten i hvordan kommunale oppgaver løses og hvilke effekter og gevinster som ønskes oppnådd ved bruk av blant annet velferdsteknologi.

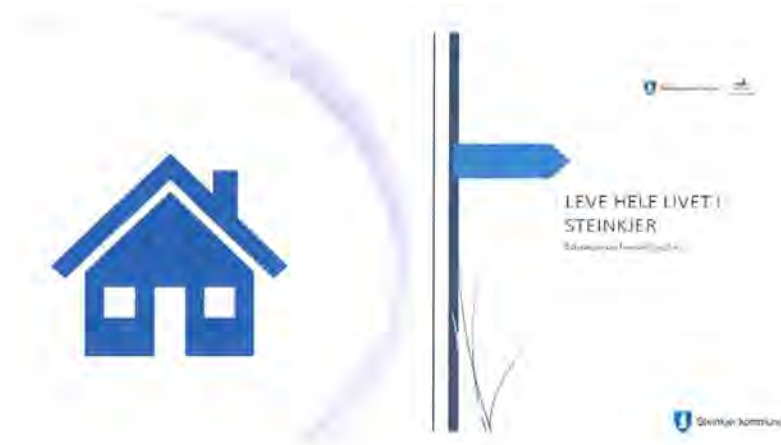
Helseetaten har følgende prioriteringer i 2021/22 jf. de definerte tjenesteforløpene

- Elektroniske medisindispensere
- Digitalt tilsyn
- Pava (pasientvarslingsanlegg)

Øvrige tiltak planlagt i 2023

- Fra piloter til implementering i aktuelle enheter (alle prosjekter)
- GPS Varslings- og lokaliseringsteknologi synes særlig aktuelt som tilbud til personer med demens (i en tidlig fase av sykdommen) og annen kognitiv svikt. Slike løsninger bør tilbys i nært samspill med pårørende.
- Oppkobling Værnes respons
- Ruteplanlegger
- Nytt ressursstyringssystem (GAT)

Leve hele livet

Stortingsmelding 15 (2017–2018) Leve hele livet er en kvalitetsreform for eldre som skal bidra til at eldre kan mestre livet lenger, ha trygghet for at de får god hjelp når de har behov for det, at pårørende kan bidra uten at de blir utslitt og at ansatte kan bruke sin kompetanse i tjenestene. Meldingens hovedfokus er å skape et mer alders-vennlig Norge, og finne nye og innovative løsninger på de kvalitative utfordringene knyttet til aktivitet og fellesskap, mat og måltider, helsehjelp, sammenheng og overganger i tjenestene.

Leve hele livet i Steinkjer, strategi og handlingsplan bygger på Stortingsmelding nr. 15 (2017- 2018) «Leve hele livet», en kvalitetsmelding for et aldersvennlig samfunn.

«Brukerrepresentantene som helseetaten har snakket med understreker at *man mister noe i en tid der mennesker sjelden besøker hverandre, og at ensomhet og utrygghet preger livet til mange eldre og yngre*. Ensomhet og utenforskap både sosialt og i arbeidslivet er et alvorlig og økende problem, også i Steinkjer kommune. Brukerrepresentantene presiserer også at *det er mange slitne pårørende som har behov for avlastningstilbud for å mestre dels krevende omsorgsoppgaver*. Framtidas HDO-tilbud må planlegges og innrettes for å møte disse utfordringene, og samarbeidet med frivilligheten på videreutvikles og systematiseres».

Regjeringen la 4. mai 2018 fram Meld. St. 15 (2017-2018) Leve hele livet – en kvalitetsreform for eldre. Leve hele livet består av 25 konkrete og utprøvde løsninger på områder hvor det ofte svikter i tilbudet til eldre i dag. Løsningene bygger på hva ansatte, eldre, pårørende, frivillige, forskere og ledere har sett fungere i praksis. Reformen legger opp til at eldre skal få brukt ressursene sine og dekket behovene sine i de ulike fasene av alderdommen. Det handler om å skape et mer aldersvennlig samfunn der eldre kan leve gode liv og delta i fellesskapet. Viktige tiltak er blant annet:

- Etablering av trygghetsboliger
- Flere aktivitetstilbud
- Flere sosiale arenaer
- Sammenheng i tjenestene
- Mat og måltider
- Samskaping mellom kommunen, innbyggere og frivilligheten

Klima og energi

Helseetaten tilstreber å levere tjenester på en klimavennlig måte. Følgende tiltak trekkes frem i inneværende periode:

- Opprettholde tjenesten med elbiler for hjemmesykepleien
- Innfasing av transportbesparende velferdsteknologi (medisindispensere, tilsynsteknologi mv.)
- Gjøre strategiske innkjøp – som for eksempel å velge løsninger som varer lenge
- Møteplasser, variert botilbud og boligtyper. – Sosial bærekraft gjennom involvering og medvirkning i utviklingsprosesser, skape et levende sentrum og møteplasser mv.

Viktige begivenheter

Gjennom det strategiske dokumentet «Masterplan» har administrasjonen pekt på en rekke viktige retningsvalg for hvordan man kan innrette tjenestene framover. Det er igangsatt arbeid med å følge opp planen gjennom politiske vedtak:

- Planlegging av et aldersvennlig samfunn (Demenslandsby).
- Planlegging av bosenter for mennesker med psykisk utviklingshemming
- Planlegging for bruk av Fylkes hus
- Planlegging av trygghetsboligkonseptet
- Avvikling av Skjeftelia bofellesskap
- Avvikling av Steinkjer bosenter
- Planlegging av småhus (boliger for rus/ psykiatri)
- Planlegging av flyttingen av Stod sykehjem til Egge, med virkning første kvartal 2023.
- Planlegging av etableringen av fire nye mestringsplasser ved Steinkjer rehabilitering, med virkning fra første kvartal 2023.
- Planlegging og gjennomføringen av Steinkjer2025
- Planlegging/ oppfølging av mottatt av flyktninger fra Ukraina
- Tjenesteavtale mellom helse og oppvekst knyttet til bruk av plasser på Svedjan (tilbud til ungdom)

Sektorer / Enheter

DMS Inn- Trøndelag

DMS driftes og eies av kommunene Snåsa, Inderøy og Steinkjer og Helse Nord-Trøndelag. De ulike tjenestene i DMS som type senger, poliklinikk/dagbehandling, dialyse, prøvetakingslaboratorium og røntgen finansieres etter ulike avtaler.

Siden oppstarten i 2011 har det vært en utvikling med flere nye aktiviteter implementert i DMS. Røntgen og dialyse ble etablert i løpet av de første årene. Etter hvert en økning av behandlinger ved dialysen, poliklinikk/dagbehandling for sykehuset og oppstart av prøvetakingslaboratorium for sykehuset i 2020. Steinkjer er vertskommune for DMS Inn-Trøndelag.

DMS Inn-Trøndelag flyttet inn i nye lokaler i IHBH høsten 2019. Der er sengepost, poliklinikk/

dagbehandling, dialysen, røntgen og prøvetakingslaboratorium samlet i 4. etasje. Lokalene er designet for våre behov med 20 enerom derav 3 isolat, 6 dialyseplasser derav 2 er isolat, 5 dagbehandlingsplasser og et prøvetakingslaboratorium. Fortsatt er 4 av de 20 sengerommene ikke tatt i bruk. DMS har 10 intermediære og 4 KAD (interkommunale øyeblikkelig hjelp) senger. Steinkjer kommune har 2 lindrende senger.

Driftstall for intermediær og KAD senger 2016-2022

10 intermediære senger

År	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Beleggsprosent	82,3	86,4	96,9	93	89,5	95,2	91,6
Liggetid	6	7	7	7	8	8	8
Antall pasienter	477	461	504	500	421	415	442

Det har vært en svak økning i antall innlagte i 2022 fra 2021. Dette avspeiler redusert trykk fra sykehuset. Pandemien har medført redusert sosial kontakt i befolkningen, som igjen har redusert sykkeligheten i befolkningen.

4 KAD senger

År	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Beleggsprosent	50,5	63,7	59,67	62,75	63	53,7	47
Liggetid	4	5	5	5	5	6	5
Antall Pasienter	169	203	186	180	195	138	124

NAV Inn-Trøndelag

I løpet av året har NAV Inn-Trøndelag endret organisering etter en lengre organisasjonsutviklingsprosess. Dette innebærer at ansatte nå sitter sammen i tverrfaglige team.

Arbeidsledigheten har vært lav gjennom året. Vi har i Trøndelag lav registrert arbeidsledighet og et høyt antall utlyste stillinger, og går inn i 2023 med et stramt arbeidsmarked. Samtidig rapporterer næringslivet om økt usikkerhet og svakere framtidsutsikter.

Gjennom 2022 har vi fått en økning i henvendelser på **økonomisk sosialhjelp**, grunnet økt bosetting av flyktninger, samt økte kostnader i samfunnet utover siste halvår med økte renter og økte priser på mat og drivstoff. Fra 1. september ble det en endring i lov om sosiale tjenester i NAV om at barnetrygd ikke skal regnes med som inntekt ved utmåling av økonomisk stønad, som et tiltak rettet mot lavinntektsfamilier. Like før jul vedtok regjeringen at alle mottakere av økonomisk stønad skulle motta 1000 kr ekstra i sosialhjelp til jul, noe vi kom i havn med og fikk utbetalt i tide tross økt arbeidsmengde. Etter endring i organiseringen i kontoret settes alle mottakere av økonomisk sosialhjelp med situasjonsbestemt - eller spesielt tilpasset innsatsbehov slik at de får tettere oppfølging enn om de står

som standard arbeidssøkere. Dette kombinert med at vi sitter i tverrfaglige team gjør at samarbeidet mellom veiledere i sosialt team og arbeidsrettet oppfølger har blitt bedre. Dette vil ha positiv effekt på økonomisk sosialhjelp da brukere kommer raskere i aktivitet. Kvalifiseringsprogrammet jobber godt med brukere som står langt fra arbeid, og som har behov for samordnede tjenester. Det jobbes stadig med å tilby programmet til riktige deltakere til riktig tid. Prosjektet SKODD har løftet flere voksne fra økonomisk sosialhjelp, til kvalifisering, jobb eller andre statlige ytelser. Mot slutten av året ser vi en økning av brukere som har behov for økonomisk råd- og veiledning, herunder også gjeldsrådgivning som følge av økte kostnader i samfunnet.

NAV Inn-Trøndelag har et tverrfaglig **ungdomsteam** som ønsker samarbeid med andre kommunale enheter. For å kunne lykkes i arbeidet med ungdom som står langt fra arbeid og/eller utdanning er NAV Inn-Trøndelag avhengig av gode samarbeidspartnere. Tett samarbeid internt i kontoret, mellom de ulike veilederne rundt den enkelte bruker, gir gode individuelle løp for de fleste ungdommene. Vi har flere tiltak vi benytter oss av og samarbeider med fylkeskommunen bl.a. gjennom Trøndelagmodellen mot kvalifisering til arbeidslivet. Mer utfordrende er det å få på plass gode løsninger til de ungdommene som har store psykiske- og/eller rusutfordringer. Samarbeidet mellom Svedjan bo og habilitering og NAV Inn-Trøndelag har fungert bra, og flere av våre brukere deltar i dagtilbudet på SMIA. NAV Inn-Trøndelag deltar i et tverretattlig/tverrfaglig prosjektet som aksjonærene i AS REKO (Steinkjer, Snåsa og Inderøy kommune) har vedtatt finansiert. Prosjektet retter seg mot «unge voksne» i aldersgruppen 18-30 som står utenfor arbeidslivet, og ses i sammenheng med inkluderingsstrategien i Steinkjer kommune med mål om å redusere andelen ungdom som mottar økonomisk sosialhjelp.

Samarbeidet mellom NAV Inn-Trøndelag, enhet integrering og Steinkjer voksenopplæring har vært stabilt gjennom året. Det gjennomføres faste møter på leder- og veiledernivå. Det er i løpet av året opprettet et minoritetsnettverk som NAV Inn-Trøndelag deltar i, sammen med andre instanser som arbeider opp mot denne gruppen. Økt bosetting av **flyktninger** fra Ukraina spesielt siste halvår har også ført til en økt saksmengde for sosialt team.

Siden høsten 2020 har kontoret jobbet med **prosjektet SKODD – Sosialfaglig koordinering og oppfølging** mot deltakelse i dagliglivet. Målet med prosjektet er økt livsmestring og økonomisk selvstendighet blant minoritetsspråklige lavinntektsfamilier. Prosjektet er finansiert med midler fra Statsforvaltere for *Utvikling av de sosiale tjenestene i NAV-kontoret*. Det siste året har prosjektet bestått av 2 årsverk som har jobbet tett med de familiene som står lengst fra arbeid og som i hovedsak har økonomisk sosialhjelp som eneste inntektskilde. Grundig og helhetlig kartlegging har vært avgjørende for god tilnærming til familiene og et avgjørende grunnlag for å kunne komme frem til hensiktsmessige tiltak underveis i arbeidet. Prosjektet jobber med familier i alle våre tre kommuner. Prosjektet jobber praktisk med inkludering, ivaretar barneperspektivet og forebygger fattigdom i lavinntektsfamilier. Dette er langsiktig arbeid og vi ser at tett oppfølging over tid er noe som fungerer for å oppnå målet om endring i livssituasjonen til denne gruppen. Denne arbeidsmetoden er nyttig og noe vi ønsker å implementere etter prosjektperiodens slutt. NAV Inn-Trøndelag har orientert politikere om arbeidet da det kreves ressurser for å kunne fortsette slikt arbeid.

Status prosjekt SKODD pr. 31.12.2022:

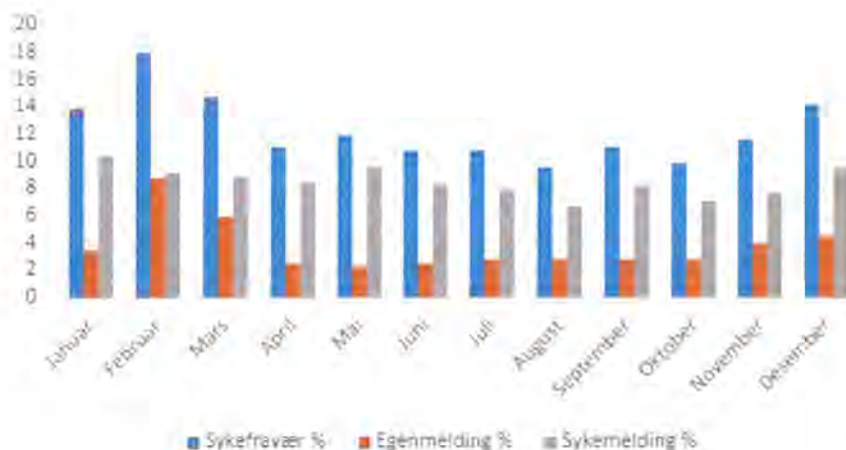
- Kun 2 familier mottar full sosialstønad av de 19 familiene som totalt er tatt inn i prosjektet. 4 familier har flyttet til annen kommune og 4 familier er avsluttet av andre grunner.
- Tverrfaglig samarbeid rundt de enkelte familiene med både barneverntjenesten, skole, PPT, helse (fastlege/helsesykepleier), flyktningetjeneste, voksenopplæring osv.

Sektor hjemmetjenester

For sektor hjemmetjeneste var 2022 et utfordrende år for driften, særlig med tanke på rekrutteringsutfordringer. De første månedene og slutten av året var preget av pandemi og smitte blant ansatte og beboere. Sektoren opplever å ha dyktige dedikerte ansatte som stiller opp, men høyt press med pandemi og økt tjenestetrykk siste årene merkes i flere av enhetene.

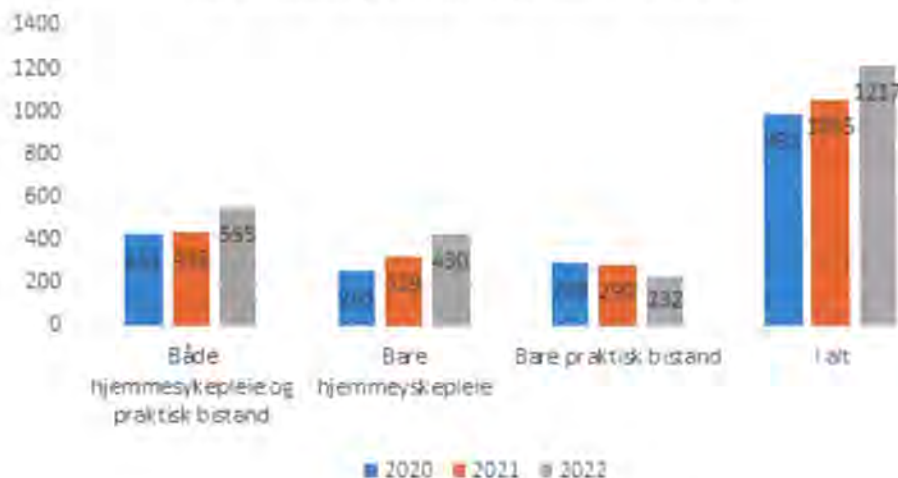
Under ferieavviklingen sommer 2022 ble flere enheter igjen utfordret på nok vikarer og nødvendig kompetanse til enhver tid. Dette førte til bruk av vikarbyrå, sommerbonus og overtid/forskyvning for å få nok personal på plass for å ha forsvarlig tjenester. Et godt arbeid med heltidskultur medfører flere ansatte i store stillinger, det gir mindre rom for ekstravakter og merarbeid fører da til overtidbruk. Sektoren fikk i 2022 økt rammene og fikk på plass fast vikar og nye turnuser, dette har bidratt positivt i flere enheter, både i forhold til sykefravær og økt robusthet av driften.

Under vises fravær 2022 i sektoren ut fra tall i turnussystemet:

Økt antall brukere, økt antall brukere med sammensatte behov og generelt økte forventninger til tjenestene viser en sektor med behov for omstilling for å møte fremtiden. Sektoren har i 2022 korte eller lengre perioder som har krevd ekstra innleie, det kan være i påvente av plass på høyere omsorgsnivå, avlastning eller korttidsbrukere som i perioder krever tettere bemanning eller en generell lav bemanningsfaktor som gir lite handlingsrom i perioder med dårlige brukere.

KOSTRA skjema 6 - hjemmetjenesten

KOSTRA skjema 6 beskriver antall tjenestemottakere i perioden, en tjenestemottaker kan motta tjenester en kort periode i den aktuelle rapporteringsperioden, eller kan motta ex 100 tjenestetimer i uka. Statistikken må derfor leses utfra en utviklingstrend.

Det er fokus på hverdagsmestring, og i 2022 er mestringstrappen tatt aktivt i bruk som erstatning for den tidligere omsorgstrappen Fokus på den enkeltes muligheter og mestring, og det jobbes etter å benytte tiltak øverst i mestringstrappen.

En bekymring i sektoren i 2022 har vært vedlikeholdet av bilparken, hjemmetjenesten har stor bilpark og endringene i avtalene rundt bilhold førte i 2022 til større utgifter til drift og vedlikehold da bilene er mye kjørt og har slitasje. Ansatte tilbringer mye tid i bil og er avhengig av biler for å få levert tjenestene, det er en felles bekymring i sektoren angående den negative utviklingen dette medfører. Dette følges tett framover.

Sektoren har etablert egne bilansvarlige i hver enhet, og det er ved årsskiftet etablert CarAdmin i seks av syv enheter. Dette er en elektronisk kjørebok som bidrar til å få oversikt over bilparken, og det kan hentes ut oversikter over kjørelengder som bidrar til å få oversikt over den totale tidsbruken i hjemmetjenesten.

Sektoren har høsten 2022 gjennomført opplæring av ca 150 ansatte i TOFT – tidlig oppdagelse av forverret tilstand. Opplæringspakken har bestått av ABCDE gjennomgang, HLR opplæring og trening, NEWS2 kartlegging, ISBAR kommunikasjon, dokumentasjon i Profil, gjennomgang av akuttsekker som alle enheter har tatt i bruk og e-læringskurs i førstehjelp.

Alle enheter har hatt fokus på avvik som kvalitetssystem og det er gjennomført opplæring i hva er avvik og hensikten med å skrive avvik, hvordan skrive avvik, se tilbakemeldingene og vurdering fra leder og hvordan få systematisk læring av avvikene. Refleksjonstid har flere av enhetene fått i system, og dette er tiltak som prioriteres fremover.

Flere ansatte i sektoren økte sin formale kompetanse i 2022:

- Fem ansatte tok fagprøve
- To helsefagarbeidere går videreutdanning i palliasjon

- To helsefagarbeider går videreutdanning i psykisk helse
 - En ansatt går master i klinisk sykepleie
 - To sykepleiere går videreutdanning i palliasjon
 - Tre sykepleiere går videreutdanning i veiledningspedagogikk
 - To ansatte går master i ledelse
- Fagkoordinatorene i sektoren har fått eget fagnettverk på plass, der de samarbeider om tiltak, deler erfaringer og bistår hverandre.
 - Ambulant sykepleieteam kom i 2022 på plass, og det ble utover året sykepleiere på alle dag og kveldsvakter. Teamet bistår enheter som mangler kompetansen med sykepleieroppgaver, både av akutt karakter, men også planlagte oppgaver der bistand bestilles til konkrete oppgaver.
 - Det ble i 2022 etablert fagnettverk for superbrukere innen velferdsteknologi i sektoren, og 10 ansatte deltar på kompetanseheving innen Velferdsteknologiens ABC. Bruken av velferdsteknologi har økt, etableringen av superbrukere og fagnettverket, samt deres samarbeid med innføringsansvarlig har bidratt til dette. Økt bruk av velferdsteknologi er positivt da brukere i større grad blir selvhjulpne, økt mestring og redusert behov for tjenester. På samme tid medførte det økte utgifter da dette ikke var budsjettert for en økning, det gjelder nye innkjøp av teknologi, abonnementer og avtaler.

Oversikt over velferdsteknologi i bruk pr utgangen av 2022:

Trygghetsalarm	566
Evondos	40
Karie	30
Medido	1
Roommate	9
Safemate	14
Komp pro	5

I ledergruppen har det vært fokus på delingskultur, utarbeidelse av felles maler, etablering av årshjul og internkontroll. Partsarbeidet(mandat og roller) har vært tema i noen enheter og vil fortsatt være i fokus i sektoren fremover for å få en best mulig medvirkning.

I september ga politikken klarsignal for avvikling av fem HDOer, og det ble startet et strategiarbeid rundt avvikling og styrking av hjemmetjenesten de fire neste årene. Avviklingen av Steinkjer bosenter ble startet i september/oktober, og ved slutten av 2022 hadde fem beboere fått nye botilbud, og antallet beboere redusert fra 26 til 21. Det ble gjennomført informasjonsmøte til beboere og pårørende og individuelle kartleggingssamtaler med ansatte. I september 2022 ble hjemmehjelpene flyttet fra Steinkjer bosenter til sentrum hjemmetjeneste.

I slutten av 2022 ble det gjennomført en evaluering av nattpatruljen, det resulterte i en deling av nattpatruljen til sentrum hjemmetjeneste og Malm sykehjem fra 1. januar 2023. Ved Malm ble det etablert et nattvakteam på tvers av sykehjemmet og hjemmetjenesten.

Prosjekter som ble startet i 2022 for å jobbe mot en bærekraftig hjemmetjeneste:

- Avtale med Værnes responscenter
- Påstartet arbeid med etablering av trygghetspatrulje

- Oppstart av arbeidet med etablering av helhetlig pasientforløp i hjemmet som arbeidsmetodikk i hjemmetjenesten
- Avklaringer av behovet og etablering av kjøp av Visma ruteplanlegger
- Oppstart av arbeid med pilot trygghetsbolig Skjeftelia
- Oppstart av samarbeid med Steinkjer rehabilitering om etablering av fire mestringsplasser

Sektor institusjon, rehabilitering og legetjenester

Covid-19-pandemien rammet sektoren hardt også i 2022 og har medført store utfordringer for en allerede presset institusjonstjeneste. Krisen har forsterket utfordringsbildet ytterligere, og har synliggjort betydningen av blant annet personellmangel og kompetanse. Samtidig har erfaringene fra pandemien bevist tjenestenes omstillingsevne og fleksibilitet.

På grunn av store rekrutterings-utfordringer av helsepersonell, har institusjonene HTV- gruppen i 2022 blitt med i ett KS- drevet prosjekt som heter TØRN. Det handler om å bruke ressursen av personell rett, ha rett kompetanse på rett plass til rett tid. Dette skal bidra til å ha bærekraftig helsetjenester også frem i tid.

Mange ansatte i institusjon fikk i 2022 økt sin faste stilling/ heltidsstilling ved ulike vikarpool- ordninger.

Institusjonene har vært med i bransjeprogrammet i 2022, og gjennom prosjektet utviklet ett godt lokalt partssamarbeid.

Sykehjem er en stadig mer kompleks del av helsetjenestekjeden. De som bor der, for kortere eller lengre perioder, har et sammensatt utfordringsbilde og det forventes at sykehjem påtar seg stadig nye oppgaver, i tråd med samhandlingsreformen.

Sykehjemmene har fullt belegg hele tiden. Nye pasienter kommer inn nesten før rommene er tømt og vasket. Samtidig er det et stort press for å drive et kontinuerlig kvalitetsarbeid. Det har vært fokus på fagutvikling og fagkoordinatorer har gjennomført flere fagdager.

Alle sykehjemmene bortsett fra Malm er sertifisert som Livsgledehem. Malm sykehjem har ansatt egne «livsglede- aktiviteter».

Overligger

Steinkjer kommune hadde en del ferdigbehandlede pasienter på sykehusene og ved DMS. Dette utgjorde store utbetalinger for overliggende pasienter på sykehusene. Dette var med på å føre til et stort driftsmessig økonomisk merforbruk i 2022. Ferdigbehandlede pasienter på sykehusene og DMS som kommunen må betale gebyr for, samt generelle økonomiske utfordringer i kommuneøkonomien og uspesifiserte kutt i tidligere økonomiplaner, har preget arbeidet i hele 2022. For å redusere antall overliggerdøgn ble det derfor bestemt at Steinkjer sykehjem etablerer en korttids-enhet, a v d Ølve, fra mars 2022.

Demens

Den stadig økende eldre befolkningen i Steinkjer blir svært synlig for demenskoordinatoren og hukommelsesteamet i kommunen. De erfarer store utfordringer i en del hjemmesituasjoner for pasienter med uttalt demens og deres pårørende. Det er mange slitne pårørende og krevende situasjoner blant enkeltbrukere som bor alene, eller ektepar der begge har langt kommet demens og forsvarlighet i måten de lever på.

Kurs

Det har i sektoren vært en stor satsning på elektroniske kurspakker til ansatte. Mange ansatte har benyttet lisensen godt, og gjennomført mange kurs. I tillegg til medikamenthåndtering har kurs innenfor smittehåndtering og tvungen somatisk helsehjelp/tvang og makt vært satsningsområder på kompetanseheving blant ansatte.

Digitalisering

Steinkjer sykehjem og Egge helsetun har fått installert nytt pasientvarslingssystem med plattform for integrasjon av velferdsteknologi. Dette fører til at personalet kan benyttes på en annen måte enn før i pasientbehandlingen. Velferdsteknologien gir adgangsstyring og mulighet for digitale tilsyn hos enkelte pasienter. En del av disse velferdsteknologiløsningene medfører økte kostnader på lisenser.

Steinkjer rehabilitering

Steinkjer rehabilitering består av 50 ansatte fordelt på 32 årsverk og 11 avtalefysioterapeuter fordelt på 10,5 avtalehjemler.

Døgnrehabiliterings sengepost har 11 senger og døgnkontinuerlig turnus. Korttids rehabiliterings avdeling for personer som trenger intensiv rehabilitering og har pleie- og oppfølgingsbehov. Trening, behandling, aktivisering og tilrettelegging av tekniske hjelpemidler direkte til bruker og i brukers bolig.

Antall utskrevet fra døgnrehabilitering i 2022	Utskrevet til hjemmet
159 personer	121

Dagrehabilitering tilbyr tjenester til hjemmeboende personer med funksjonsfall som trenger kartlegging, tilrettelegging, trening og behandling for å oppnå bedre funksjonsevne og selvstendighet, fysisk, psykisk og sosialt.

Antall nye henvendelser til dagrehabilitering i 2022
1955 personer

Fysioterapi: 423 henvendelser til individuell behandling, 52 henvendelser til gruppebehandling. Avtalefysioterapeutene: Fysikalsk behandling på diverse fysikalske institutt. Ca 4 000 personer (ca 25 000 konsultasjoner) Ergoterapi: 980 nye henvendelser. Hver henvendelse har hatt en eller flere konsultasjoner. I tillegg kommer henvisninger/konsultasjoner i sengeposten. Antall henvendelser til fysio og ergoterapi har omtrent doblet seg på 2 år. Det fører til lange ventelister og avvik i forhold til prioriteringsliste og forventet ventetid.

	2020	2021	2022
Ergoterapi	530	733	980
Syn	53	48	67
Hørsel	133	125	137
Logoped	15	22	21
Hverdagsrel	80	93	74
Fysioterapi	229	335	423
Gruppetilbud		65	52
Friskliv			21
Felles	98	135	132
Kreftsykepleier			48

Sterk og stødig

Treningsgrupper for seniorer i Malm, Kvam, Ogndal, Henning, Sparbu og sentrum, ledet av frivillige som har fått opplæring av fysioterapeut

2021				
Antall brukere korttidslån	530			
Korttidslån ut	1128	Sum korttidslån		2106
Korttidslån inn	978	Antall per dag		10,53
Langtidslån ut	6212			
Langtidslån inn	3221			
Sum antall hjelpemidler	11539			
Antall hjelpemidler per dag	57,695			
2022				
Antall brukere korttidslån	590			
Korttidslån ut	1246	Sum korttidslån		2248
Korttidslån inn	1002	Antall per dag		11,24
Langtidslån ut	6991			
Langtidslån inn	3120			
Sum antall hjelpemidler	12359			

Ressurssenter for seniorer: Forebyggende tiltak, informasjon og forebyggende hjemmebesøk til alle som fyller 80 år. 161 personer takket ja til forebyggende hjemmebesøk (hjemmeboende uten omfattende kommunale tjenester). Det ble også gjennomført informasjonsdag til alle som fyller 75 år (flere årskull ble samlet grunnet coronaavlysning de forrige 2 årene).

Frisklivsentral:

- Frisklivsresepten, 12 ukers kurs for personer som har behov for livsstilsendring (med oppfølging), kostholds kurs, røykeslutt, bedresøvnkurs og forebyggende og helsebringende tiltak. Målgruppe 18-65år 2 frisklivsgrupper (12 ukers bolker)
- Gruppetrening x2 per uke (innendørs og utendørs)
- Temaundervisning (kosthold, søvn, psykisk helse, motivasjon m.m.)
- Individuelle helsesamtaler
- Kostholdsundervisning
- Verdensdagen for psykisk helse
- Foredrag med Mia Landsem og Lornts Øistein Tønne (Steinkjer ungdomsskole, Steinkjer VGS og åpent foredrag på kveldstid)
- Stolpejakten
- Trimbingo i Malm

Hverdagsrehabilitering: Oppfølging i hjemmet etter kartlegging, der målet er å selvstendig gjøre brukeren i eget hjem

Syns- og hørselskontakter: Kartlegging, oppfølging av og søk på hjelpemidler til syns- og hørselshemmede.

Aktivitørtjenesten: Dagtilbud, aktivitetstilbud, forebyggende tjenester i samarbeid med frivillige enkelt personer, frivillige lag og organisasjoner. Dagtilbud på bystranda x 5 pr uke, dagtilbud på Linåsve gård x 5 pr uke + ei helg i måneden, åpent aktivitetssenter på Samfunnshuset 4 dager per uke, dagtilbud på Kløverstua på Egge Helsetun x1 per uke. Aktivitør på Hamrum, Steinkjer bosenter og Skjeftjordet bosenter

Støtte- fritidskontaktordningen og aktivitetsvenn

Aktivitetsvenner er frivillig besøkstilbud til personer med kognitiv svikt.

Steinkjer rehabilitering fikk innvilget i underkant av kr 2 mill. kr (etter særskilte søknader), for ulike tiltak, som feks. Levende samfunnshus, ridning for alle, tidlig innsats/ hverdagsmestring, Bystranda aktivitetscafe, Frisklivssentralen, Verdensdagen for psykisk helse og den kulturelle spaserstokken.

Enhet Steinkjer rehabilitering fikk styrket budsjettet med 500 000,- våren 2022, noe som virkeliggjorde innkjøp av 9- seter buss til bruk bla til aktivitørtjenesten. Bussen har fått navnet "Hjerte-bussen".

Psykisk helse og rus

Skiftet navn fra enhet mestring og oppfølging til psykisk helse og rus fra januar 22. Svedjan kom inn under enheten og fikk felles ledelse fra 010522. Habiliteringsteamet endret navn til Mestringsteam, og er ett habiliteringsteam for hele enheten psykisk helse og rus.

Fra august 2022 ble det etablert ett samarbeid mellom Svedjan oppvekst-etaten, og det ble i bofellesskapet en egen avdeling for botiltak for barnevernet, frivillig plassering.

Enheten arrangerte en markering på Verdens overdosedag 31. August i jernbaneparken.

Skjeftelia ble avviklet i desember.

Planlegging av nytt prosjekt knyttet opp mot en møteplass for unge voksne i rusmiljøet er startet opp, dette med tilskuddsmidler fra Statsforvalteren.

Fra 1.juli ble det etablert rådgivende enhet for russaker i alle landets kommuner, og i Steinkjer kommune ble denne funksjonen underlagt enhet Psykisk helse og rus.

Matstasjon planlagt i 2022, starter opp 2023.

Det har vært 500 henvisninger inn til psykisk helse og rus i 2022. Helsestasjon for rus har vært i full drift, og det er levert ut brukerutstyr, vaksinasjoner, rusmiddelkontroll, medisintil levering med mer.

Det er jobbet kontinuerlig med kompetanseheving. Det er arrangert flere KID-kurs, deltakelse på møteplass for pårørende, og vært studenter på alle lokasjonene. Det ble også arrangert en stor fagdag med Trygve Børve, med bred deltakelse fra hele kommunen og eksterne samarbeidspartnere. Flere ansatte har i 2022 gjennomført ulike videreutdanninger j m f kompetanseplan-22.

Enhet legevakt og legetjenester

Enhet legevakt og legetjenester består av 3 ansvarsområder; legevakt og legetjenester, Malm legekantor og Elvebredden legekantor.

Tjenesteenheten omfatter; interkommunal legevakt med kommunen Snåsa, kriseteam, fastleger, offentlig legearbeid og LIS 1 leger.

Tjenesteenheten administrerte 26 fastleger, hvorav 10 med avtaler om privatpraksis (hvorav 3 av de har en senioravtale og resten et kommunalt tilskudd), 7 avtaler med privatpraktiserende leger med hybridmodell og 9 fastlønnede leger. Enheten administrerer 3 s t k LIS 1 leger. Til sammen hadde fastlegene 24 849 pasienter på listene sine, dvs. ca. 894 flere enn innbyggerantallet. Ved årsskifte var det 1 åpen liste. Enheten stimulerte til utviklingsarbeid og til rekrutteringstiltak gjennom bl.a. tilskuddsmidler fra Helsedirektoratet.

Legevakta hadde 13 094 konsultasjoner i 2022, en reduksjon på 473 konsultasjoner fra 2021. Legevakta hadde til sammen 32 335 telefoner i 2022, en reduksjon på 404 telefoner fra 2021.

Enheten fikk 3 tilsynssaker fra Statsforvalteren og ca. 14 klagesaker fra pasienter og/eller pårørende i 2022. Kriseteamet hadde tre oppdrag i 2022.

Sektor bo og habilitering

Sektor bo og habilitering besto i 2022 av enhetene Bykjernen, Slalåmsvingen, Lundflata, Haugen, Fergeland og Martenshagen. Botilbud til totalt 81 beboere.

Sektoren har i 2022 hatt utfordringer med å balansere budsjettet som følge av økning i ressurskrevende brukere og flere nye BPA ordninger med lovpålagte vedtak.

I 2022 har sektorens ledergruppe jobbet med å inkorporere den nasjonale veilederen «*Gode helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming*» som kom i 2021. Resultatet har foreløpig vært å starte kompetansehevede tiltak for å få på plass en felles faglig metodikk (PAS). PAS er videre valgt som satsningsområde for 2023-2024.

Sektorens enheter deltok i 2022 i «*Læringsnettverk: Et seksualvennlig miljø for mennesker med utviklingshemming*» i regi av utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester i Trøndelag. Satsningen er i tråd med den nasjonale veilederen «*Gode helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming*» og FN-konvensjonen om rettigheter for mennesker med nedsatt funksjonsevne, CRPD, som har som mål at personer med utviklingshemming og deres familier får leve gode liv i tråd med egne forutsetninger, ønsker og behov, samt regjeringens strategi for seksuell helse «*Snakk om det*».

Sektoren har fått på plass kvartalsvise fagkoordinatorforum hvor fagkoordinatorer treffes for å kunne diskutere ulike faglige utfordringer, samt jobbe med en strategi for å implementere den nasjonale veilederen «*Gode helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming*».

Som følge av enkelte dårlig vedlikeholdte og utformede bofellesskap, har man i 2022 utredet ulike muligheter for å bygge ett mer driftseffektivt bofellesskap. Prosjekt Kanefarten er under utredning i 2023.

Videre ses det økende behov for boliger/bofellesskap til brukere med omfattende behov. Dette mangfoldet av brukere utløser behov for robuste arbeidsmiljø med høy tverrfaglig kompetanse og tilpasningsdyktige medarbeidere som greier å stå i denne type arbeid over tid.

Gjennomgående i sektorens enheter er utfordringer med å rekruttere nok arbeidskraft. Vikartilgjengeligheten er merkbart dårligere, og en opplever at mindre melder seg tilgjengelig for ekstravakter som følge av ett generelt høyt arbeidspress.

Lederne har brukt mye tid på innleie i en 24-7 tjeneste og operativt arbeid, noe som har påvirket ledernes muligheter til utviklingsarbeid. Det jobbes aktivt med heltidskultur og gode turnuser. Sektoren har iverksatt faglige tiltak for å heve fagkompetansen blant ansatte. Det er startet med undervisning i ulike tema annenhver måned over teams, og innsatsen vil økes i 2023.

Driftsregnskap totalt

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Budsjett 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Lønn	647 716	589 950	-57 766	-9,8 %
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	71 645	61 053	-10 592	-17,3 %
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	140 029	115 624	-24 405	-21,1 %
Overføringsutgifter	50 976	30 968	-20 008	-64,6 %
Finansutgifter	2 689	400	-2 289	-572,3 %
Sum Driftsutgifter	913 055	797 995	-115 060	-14,4 %
Salgsinntekter	-57 578	-52 454	5 124	-9,8 %
Refusjoner	-164 947	-90 691	74 256	-81,9 %
Overføringsinntekter	-8 801	-10 415	-1 614	15,5 %
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-5 649	-1 904	3 745	-196,7 %
Sum Driftsinntekter	-236 975	-155 464	81 511	-52,4 %
Netto resultat	676 080	642 531	-33 549	-5,2 %

Driftsregnskap pr enhet

Beløp i 1000

Ansvar		Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
3000-Helseetaten	Utgift	33 632	23 485	-10 147	-43,2 %
	Inntekt	-7 713	-1 410	6 303	447,0 %
	Budsjett	25 919	22 075	-3 844	-17,4 %
3001-NAV Inn Trøndelag	Utgift	66 781	60 031	-6 750	-11,2 %
	Inntekt	-13 334	-10 639	2 695	25,3 %
	Budsjett	53 446	49 392	-4 054	-8,2 %
3002-DMS Inn Trøndelag	Utgift	32 499	30 221	-2 278	-7,5 %
	Inntekt	-32 499	-30 221	2 278	7,5 %
	Budsjett	0	0	0	0,0 %
3003-Forvaltning og tildelingskontor	Utgift	12 596	11 537	-1 059	-9,2 %
	Inntekt	-2 123	-1 008	1 115	110,7 %
	Budsjett	10 472	10 529	57	0,5 %
3100-Sektor institusjon, rehabilitering og legetjenester	Utgift	29 890	27 814	-2 076	-7,5 %
	Inntekt	-5 125	-5 118	7	0,1 %
	Budsjett	24 765	22 696	-2 069	-9,1 %
3110-Stod sykehjem	Utgift	30 132	26 846	-3 286	-12,2 %
	Inntekt	-7 589	-5 733	1 856	32,4 %
	Budsjett	22 543	21 113	-1 430	-6,8 %
3111-Egge helsetun, somatisk	Utgift	34 991	30 355	-4 636	-15,3 %
	Inntekt	-9 666	-4 930	4 736	96,1 %
	Budsjett	25 326	25 425	99	0,4 %

Årsmelding 2022

Ansvar		Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
3112-Malm sykehjem	Utgift	29 572	27 955	-1 617	-5,8 %
	Inntekt	-8 132	-5 198	2 934	56,5 %
	Budsjett	21 440	22 757	1 317	5,8 %
3113-Steinkjer sykehjem 1. etg	Utgift	79 013	64 993	-14 020	-21,6 %
	Inntekt	-24 747	-14 780	9 967	67,4 %
	Budsjett	54 267	50 213	-4 054	-8,1 %
3115-Steinkjer rehabilitering	Utgift	36 447	32 195	-4 252	-13,2 %
	Inntekt	-7 689	-3 426	4 263	124,4 %
	Budsjett	28 758	28 769	11	0,0 %
3116-Enhet psykisk helse og rus	Utgift	20 439	17 438	-3 001	-17,2 %
	Inntekt	-4 299	-3 268	1 031	31,5 %
	Budsjett	16 140	14 170	-1 970	-13,9 %
3117-Legetjenester og legevakt	Utgift	50 490	39 180	-11 310	-28,9 %
	Inntekt	-12 729	-7 261	5 468	75,3 %
	Budsjett	37 761	31 919	-5 842	-18,3 %
3118-Elvebredden legekantor	Utgift	12 971	7 544	-5 427	-71,9 %
	Inntekt	-4 722	-2 805	1 917	68,3 %
	Budsjett	8 249	4 739	-3 510	-74,1 %
3119-Malm legekantor	Utgift	8 941	7 497	-1 444	-19,3 %
	Inntekt	-3 711	-3 251	460	14,2 %
	Budsjett	5 230	4 246	-984	-23,2 %
3200-Sektor hjemmetjenester	Utgift	3 537	2 611	-926	-35,5 %
	Inntekt	-2 165	-1 707	458	26,8 %
	Budsjett	1 373	904	-469	-51,8 %
3210-Hjemmesykepleien sentrum	Utgift	30 518	27 866	-2 652	-9,5 %
	Inntekt	-2 774	-80	2 694	3367,8 %
	Budsjett	27 744	27 786	42	0,2 %
3211-Steinkjer bosenter	Utgift	19 674	16 593	-3 081	-18,6 %
	Inntekt	-2 888	-1 117	1 771	158,5 %
	Budsjett	16 786	15 476	-1 310	-8,5 %
3212-Sparbu bosenter	Utgift	24 175	21 466	-2 709	-12,6 %
	Inntekt	-3 226	-593	2 633	444,0 %
	Budsjett	20 949	20 873	-76	-0,4 %
3213-Guldbergaunet bosenter	Utgift	51 502	46 030	-5 472	-11,9 %
	Inntekt	-7 943	-4 283	3 660	85,5 %
	Budsjett	43 559	41 747	-1 812	-4,3 %
3215-Egge bosenter	Utgift	32 293	28 811	-3 482	-12,1 %
	Inntekt	-3 068	-511	2 557	500,4 %
	Budsjett	29 224	28 300	-924	-3,3 %
3217-Verran hjemmetjeneste	Utgift	34 562	31 496	-3 066	-9,7 %
	Inntekt	-3 564	-718	2 846	396,3 %
	Budsjett	30 998	30 778	-220	-0,7 %
3219-Kvam bosenter	Utgift	24 349	22 213	-2 136	-9,6 %
	Inntekt	-2 277	-478	1 799	376,4 %
	Budsjett	22 071	21 735	-336	-1,5 %
3300-Sektor habilitering og legetjenester	Utgift	4 153	4 064	-89	-2,2 %
	Inntekt	-20	0	20	0,0 %
	Budsjett	4 133	4 064	-69	-1,7 %
3310-Enhet Rønninggården	Utgift	33 633	27 533	-6 100	-22,2 %
	Inntekt	-8 048	-5 401	2 647	49,0 %
	Budsjett	25 585	22 132	-3 453	-15,6 %
3311-Enhet Svedjan	Utgift	23 462	20 621	-2 841	-13,8 %
	Inntekt	-11 745	-7 125	4 620	64,8 %
	Budsjett	11 718	13 496	1 778	13,2 %
3312-Enhet Fergeland	Utgift	35 616	33 097	-2 519	-7,6 %
	Inntekt	-16 338	-13 005	3 333	25,6 %
	Budsjett	19 278	20 092	814	4,1 %

Årsmelding 2022

Ansvar		Regnskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
		2022	2022		
3313-Enhet Slalåmsvingen	Utgift	45 882	41 146	-4 736	-11,5 %
	Inntekt	-7 547	-4 478	3 069	68,5 %
	Budsjett	38 336	36 668	-1 668	-4,5 %
3314-Enhet Lundflata	Utgift	23 486	23 754	268	1,1 %
	Inntekt	-6 101	-5 552	549	9,9 %
	Budsjett	17 385	18 202	817	4,5 %
3315-Enhet Martenshagen	Utgift	21 910	19 998	-1 912	-9,6 %
	Inntekt	-4 934	-3 331	1 603	48,1 %
	Budsjett	16 976	16 667	-309	-1,9 %
3319-Enhet Haugen	Utgift	25 910	23 597	-2 313	-9,8 %
	Inntekt	-10 260	-8 037	2 223	27,7 %
	Budsjett	15 651	15 560	-91	-0,6 %
Sum	Utgift	913 055	797 995	-115 060	-14,4 %
	Inntekt	-236 975	-155 464	81 511	52,4 %
	Budsjett	676 080	642 531	-33 549	-5,2 %

Kommentar til driftsregnskap

Helseetaten har i 2022 hatt store økonomiske utfordringer knyttet til driften. Merforbruket er i størrelsesorden 33 mill. kr. Utgifter knyttet til Covid beløper seg til i underkant av 21 mill.kr.

De fleste enheter i etaten har merforbruk knyttet til ordinær drift. I all hovedsak er det snakk om økte utgifter til variabel lønn. Dette har igjen sammenheng med sykefravær, nye tjenestebehov som igjen medfører behov for økt bemanning. Tilgangen på vikarer er svært lav, som igjen genererer økte lønnsbetingelser. For å ha forsvarlig drift under ferieavviklingen i 2022 ble det gitt ekstra lønn til ansatte som påtok seg ekstra arbeid. Dette medførte en ekstraavgift på over 2 mill. kr. Utgifter til overliggere (Helse Nord- Trøndelag og DMS) på i underkant av 4 mill.kr. I tillegg øker utgiftene knyttet til kostnadskreven tjenester i alle aldersgrupper, samt økte kostnader til legevakt og legetjenester som følge av økningen i lønn og kommunalt tilskudd til fastlegene. Kommunen har også i 2022 brukt vikarbyråer i flere av tjenestene, som innebærer økte utgifter. Dette som følge av mangel på arbeidskraft innenfor flere faggrupper.

Det jobbes kontinuerlig med å tilstrebe innsparinger, men utfordringen er at parallelt med at etaten reduserer aktiviteten på flere områder, så vokser behovet på andre. Økonomistyringen innenfor helseetaten er krevende på grunn av mange uforutsette hendelser og nye behov. Lovverket er styrende, og det er ikke et alternativ å ikke tildele lovpålagte tjenester.

Etaten erfarer at det skjer uforutsette hendelser som igjen bidrar til merforbruk, men disse alene kan ikke forklare alle avvikene som regnskapstallene for 2022 viser. Framover blir det viktig at det er mer samsvar mellom opprinnelig budsjett og regnskapsresultat. Dette medfører imidlertid at budsjettet må ta utgangspunkt i kjente utgifter (jf. tall knyttet til demografiutgifter), og at man har en økonomisk buffer i budsjettet som tar høyde for å dekke noen av de uforutsette hendelsene.

Investeringsregnskap

De fleste av investeringene i helseetaten er knyttet til innkjøp av velferdsteknologi og utstyr, og det pågår investeringer i pasientvarslingsanlegg ved alle institusjonene.

Helseetaten har i 2022 en samlet investeringsramme lik 10,3 mill kroner fordelt på 12 prosjekter. Det er i 2022 påløpt 1,0 mill kroner, noe som gir en gjennomføringsgrad lik 10 %. Årsaken til den lave gjennomføringsgraden er at en god del innkjøp av inventar og utstyr er utsatt i påvente av gjennomføringen av omorganiseringer innenfor etaten, noe som utgjør ca 3 mill kroner. I tillegg er det en forskyvning av utgiftene i forbindelse med nye pasientvarslingsanlegg lik 2,7 mill kroner. Det er også tidligere budsjettert med et beløp lik 3,5 mill kroner til Helseplattformen, noe som vil gi betydelig utgifter ut over budsjettert beløp og som foreløpig er satt på vent. .

Sykefravær

	Korttidsfravær	Langtidsfravær	Totalt fravær
Sykefravær 2022	3,07 %	7,25 %	10,32 %
Sykefravær 2021	2,20 %	9,62 %	11,82 %

Det er fortsatt utfordringer knyttet til sykefraværet innenfor helseetaten. Dette på tross av at man gjennom år har hatt et betydelig søkelys på området og ledere jevnt over har fokus på nærvær, god oppfølging av sykmeldte, tilrettelegging mv. Sykefraværarbeid er en kontinuerlig prosess. Helse – og omsorgssektoren har høy kvinneandel og med det også fravær knyttet til svangerskapsrelaterte lidelser. Kombinert med yrker hvor fysisk belastning er stor så gir dette utslag i relativt høyt fravær.

Situasjonen knyttet til Covid-19 har i tillegg medført økning i det totale fraværet også etter pandemien. Vedvarende høyt fravær utfordrer daglig drift i helseetaten. Det jobbes imidlertid med konkrete tiltak både på system og individnivå for å redusere fraværet. Det er en stor utfordring knyttet til å få tak i vikarer ved fravær.

Utvalgte KOSTRA-tall 2022

Aktivisering - andel av netto driftsutgifter til pleie og omsorg

	2019	2020	2021	2022
Steinkjer	4,4 %	2,3 %	2,7 %	3,5 %
Halden	4,3 %	4,5 %	4,7 %	5,2 %
Kongsvinger	1,4 %	2,3 %	2,3 %	2,2 %
Ringsaker	4,9 %	5,3 %	5,0 %	5,7 %
Elverum	2,4 %	3,0 %	2,9 %	2,3 %
Levanger	6,0 %	4,8 %	4,8 %	4,6 %
Kostragruppe 09	5,2 %	4,5 %	4,5 %	4,6 %

Institusjoner - andel av netto driftsutgifter til pleie og omsorg

	2019	2020	2021	2022
Steinkjer	33,9 %	36,1 %	32,3 %	30,9 %
Halden	43,7 %	48,3 %	45,6 %	44,8 %
Kongsvinger	47,0 %	43,9 %	43,1 %	41,1 %
Ringsaker	53,6 %	49,7 %	49,4 %	50,2 %
Elverum	47,0 %	44,3 %	46,7 %	45,5 %
Levanger	24,7 %	25,7 %	25,4 %	23,5 %
Kostragruppe 09	41,9 %	40,7 %	39,6 %	38,7 %

Tjenester til hjemmeboende - andel av netto driftsutgifter til pleie og omsorg

	2019	2020	2021	2022
Steinkjer	60,7 %	60,7 %	64,0 %	64,7 %
Halden	51,3 %	46,6 %	49,0 %	49,4 %
Kongsvinger	50,1 %	51,1 %	53,8 %	56,0 %
Ringsaker	41,7 %	45,2 %	45,6 %	43,9 %
Elverum	49,7 %	52,1 %	50,4 %	52,1 %
Levanger	68,4 %	69,4 %	69,3 %	71,3 %
Kostragruppe 09	52,1 %	54,1 %	55,2 %	56,2 %

Tabellene ovenfor viser hvordan netto driftsutgifter innenfor pleie og omsorg fordeler seg mellom ulike type tjenester. Steinkjer kommune har en høyere andel tjenester knyttet til hjemmeboende sammenlignet med de fleste sammenligningskommunene og kostragruppen, og en tilsvarende lavere andel knyttet til institusjon. Dette er et mønster som er relativt stabilt i perioden 2019 – 2022. Steinkjer kommune har siden kommunesammenslåingen ligget lavt når det gjelder aktivisering, både sammenlignet med de konkrete kommunene og snittet for kostragruppen kommunen tilhører. I 2022 har det imidlertid vært en økning på dette området som gjør at kommunen nå ikke er tilnærmet på samme nivå som flere av sammenligningskommunene.

Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger Helse- og omsorgstjenester i institusjon

	2019	2020	2021	2022
Steinkjer	5 839	6 302	6 352	6 458
Halden	8 499	9 727	10 086	10 499
Kongsvinger	9 032	8 909	9 264	9 250
Ringsaker	11 971	10 985	11 708	11 641
Elverum	10 632	10 153	10 301	10 697
Levanger	4 501	5 460	5 412	5 099
Kostragruppe 09	8 668	8 792	9 049	9 061

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende

	2019	2020	2021	2022
Steinkjer	13 221	12 820	13 792	14 183
Halden	12 284	11 896	13 031	13 503
Kongsvinger	11 405	11 307	13 088	13 698
Ringsaker	10 799	11 255	11 984	12 172
Elverum	11 797	11 369	12 007	12 110
Levanger	17 411	17 588	17 568	16 906
Kostragruppe 09	13 503	13 228	13 981	14 168

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

De to tabellene ovenfor viser korrigerte brutto driftsutgifter pr innbygger knyttet til tjenester for hjemmeboende og institusjon, og er en form for vurdering av produktivitet. Disse tallene er pr innbygger og speiler den fordelingen av type utgift innenfor pleie og omsorg som er vurdert i de foregående grafene. Utgiftene for Steinkjer kommune har økt fra 2021, og da spesielt knyttet til hjemmeboende, noe som kan gi et bilde på at kompleksiteten har økt. Det vil imidlertid også være usikkerhet rundt tallene knyttet til Covid-19, og hvor mye det påvirker tallene.

Netto driftsutgift per bruker av hjemmebaserte tjenester

	2019	2020	2021	2022
Steinkjer	245 827	218 929	247 720	243 270
Halden	268 889	256 308	292 499	297 059
Kongsvinger	204 867	200 766	224 964	260 485
Ringsaker	185 174	181 876	198 749	206 927
Elverum	272 387	304 129	316 668	344 296
Levanger	242 957	269 627	293 716	298 483
Kostragruppe 09	256 480	266 730	295 274	316 493

Netto utgift per beboer på sykehjem

	2019	2020	2021	2022
Steinkjer	1 005 083	1 018 805	965 803	1 013 364
Halden	1 178 195	1 268 422	1 396 403	1 459 502
Kongsvinger	1 134 025	1 101 469	1 219 650	1 272 512
Ringsaker	1 107 715	1 039 507	1 265 008	1 496 765
Elverum	1 173 364	1 187 564	1 388 516	1 435 671
Levanger	3 124 306	2 668 095	2 544 504	2 217 112
Kostragruppe 09	1 161 452	1 233 655	1 358 018	1 493 017

De to siste tabellene ovenfor beskriver netto driftsutgifter pr bruker/beboer på henholdsvis hjemmebaserte tjenester og sykehjem. På begge disse områdene er Steinkjer kommune lavere enn de fleste andre sammenligningskommunene og kostragruppen. Dette gjelder spesielt når det gjelder sykehjem, men også hjemmebaserte tjenester. Det som også er tydelig, er at Steinkjer kommune har hatt en relativt flat nettoutgift i perioden, mens de øvrige kommunene har hatt en økning. Steinkjer kommune har hatt en krevende økonomi siden sammenslåingen, noe som har resultert i at kommunen har måtte omstilt mye av driften innenfor helseetaten. Dette har nok i stor grad påvirket tallene, i tillegg til at det har vært effektiv drift av de ulike tjenestene.

Teknisk etat

Tjenesteområdebeskrivelse

Teknisk etat består av 6 tjenesteområder; byggesak/oppmåling/GIS, landbruk, vann/avløp/utbygging, ernæring, veg/trafikk/park og renovasjon. Det er svært stort spenn i ansvarsområdene disse enhetene dekker. I tillegg er finansieringen av disse enhetene ulikt sammensatt. Enhetene landbruk og ernæring, hoveddelen av veg, trafikk og park og kartdelen av byggesak og oppmåling er skattefinansiert. Øvrige tjenester er gebyrfinansiert, og dette gir svært lite handlingsrom i omfordeling av midler mellom enheter. I renovasjon ligger i tillegg et av kommunens forretningsområder som genererer overskudd; næringsavfall.

Utvikling og utfordringer

Teknisk etat yter tjenester som omfatter hele befolkningen. Etaten er dermed ikke like prisgitt demografiske endringer som øvrige kommunale tjenester. Etaten kan derfor heller ikke forvente at ressurstilgangen endres som følge av demografiske endringer, og må derfor slik situasjonen er mht befolkningsutviklingen, legge stor vekt på å sikre hele befolkningen tjenester med tilstrekkelig høy kvalitet og av tilstrekkelig høyt omfang innenfor svært stramme og stadig strammere økonomiske rammer.

Kommunalteknisk infrastruktur:

Kommunalteknisk infrastruktur har stort behov for vedlikehold. Vi skifter ut i størrelsesorden 1-1,5 % av kommunens rørnett pr år. Dette betyr det vil gå mellom 70 og 100 år mellom hver utskifting. Dette er samme utskiftingstakt som resten av landet. I seg selv er dette ikke nødvendigvis en stor utfordring, da 70-100 år gamle rør kan ha kvalitet som overgår yngre rørnett, men det er store deler av rørnettet som uavhengig av alder trenger utskifting. Dette gjelder særlig områder i den vestlige delen av kommunen, men det er også andre områder som både trenger utskifting og der det i avløpsnettet er stort behov for separering for å kunne lette renseprosessene. Krav fra statlig myndighet strammes stadig inn både for rensing av avløp, håndtering av overløp og lekkasjer og oppfølging av spredte avløp. Tilsyn fra Statsforvalteren har avdekket at dette vil gi krav som vil påvirke kostnadsbildet vårt.

For å håndtere vintervedlikehold innenfor de økonomiske rammene VTP disponerer, er det en forutsetning at alle ansatte går inn i vaktordningen. Alt mannskap, også de som arbeider med park og idrettsanlegg, i tillegg til en ansatt fra annen enhet og en innleid, er nødvendig for å håndtere omfanget av den delen av vintervedlikeholdet vi har hånd om selv. Dersom vi legger mer ut på anbud, vil dette gi mer slakk i egen enhet, men det vil gi større økonomisk belastning i vintervedlikeholdet. Dette vil igjen gå ut over sommervedlikehold.

I 2022 fikk vi varig tillatelse til drift av snødeponi. Dette gir oss handlingsrom til å vinterdrifte på en mer kostnadseffektiv måte enn ved bruk av kjøpt deponiplass. Mannskapssituasjonen medfører at borttransport av snø skjer i perioder uten store snøfall og uten behov for strøing.

Renovasjonsordningen i Steinkjer scorer på benchmarking godt både på effektivitet og omdømme. Effektiviteten i innsamling er uløselig knyttet til bruken av sidelastere i inntransport. Vi svarer imidlertid ikke like godt opp på alle miljø-parametere. Dette henger sammen med at vi både

trenger bedre utsortering av ulike fraksjoner og vi trenger bedre nedstrømsløsninger for enkelte av avfallsfraksjonen.

Statlig tilsyn av avfallsdeponi, altså varig lager av avfall som ikke går inn i kretsløpet, i 2020, avdekket at vi har utfordringer med vannstrømmene fra dette deponiet. Vi arbeider fortsatt med planlegging av nødvendige tiltak for å lukke avviket, og dette vil kreve investeringsmidler som gjeldende økonomiplan ikke dekker.

Lov/tilskuddsforvaltning:

Gjennom lov- og tilskuddsforvaltning har og tar enhet landbruk rollen som utviklingsaktør, men det forventes en betydelig mer utadretta, initiativrik og proaktiv rolle enn enheten kan håndtere med arbeidsbelastning og bemanning som er realiteten i dag. Gjennom prosjektet ØVLI har enheten klart å ta noe av den aktive rollen som er forventet. Prosjektet avsluttes tidlig på året 2023, og det er i den siste delen av prosjektet ØVLI funnet rom til å arbeide noe med et nytt utviklingsprosjekt. Dette vil kreve økonomisk kapasitet til prosjektfinansiering som ikke ligger i budsjettet i dag.

BYOP har gjennom de siste 4-5 årene hatt både mange små og mellomstore og noen store saker til behandling. Enheten har vært bemanna for å håndtere dette, men framover vil det være behov for noe reduksjon i bemanningen. Dette er effektivert ved årsskiftet 2022/2023.

Intern tjenesteproduksjon:

Enhet ernæring innførte i 2021 nytt elektronisk matbestillingssystem. Dette har gitt større valgfrihet for beboere, bedre presisjon i leveransene til institusjoner, mindre matsvinn og et grunnlag for bedre lagerstyring for enheten. Innfasing av systemet har selvsagt tatt tid, og det er først i 2022 vi kan si at systemet fullt ut er tatt i bruk slik intensjonen var. Gevinstene i enheten er hentet ut gjennom generelle nedtrekk i enhetens ramme.

Klima/miljø:

Avløpsområdet er ett av de viktigste fagområdene kommunen rår over for å sikre at vannforekomstene i kommunen holder eller oppnår god biologisk og kjemisk tilstand. Både våre egne avløpsanlegg og spredte avløp må derfor følges opp, og fornyes. Innenfor gitte investeringsrammer utfordrer derfor ønsket om videre utbygging av vannforsyning muligheten vi har til å gjøre de rette grepene på avløpsområdet.

Teknisk etat utfører mye av sitt arbeid med tyngre kjøretøy, og det legges stor vekt på miljøvennlig kjøring. Sjåførene med størst kjørelengde gjennomfører med jevne mellomrom oppfriskningskurs i miljøvennlig kjøremønster.

For arbeidet med klima og miljø i tjenesteproduksjonen for øvrig vises til eget kapittel mht miljø.

Rekruttering/beholde kompetanse:

For heile etaten er rekruttering og det å beholde kompetanse en overordna utfordring. Dette gjelder særlig for ingeniørkompetanse. Kommunen blir innenfor mange ingeniørområder en god læringsarena, som er gode referanser for jobb i bedre betalende organisasjoner. Vi erfarer likevel at det **kan** være en endring å spore på dette området.

I tillegg er det for deler av ansatte på teknisk belastende å håndtere spriket mellom publikums uttalte forventninger og mulighetene til driftsnivå og -kvalitet. Dette spriket gir emosjonelle og relasjonelle eksponeringer det kan være utfordrende å håndtere, og som gir oss utfordringer i å beholde ansatte.

De faglige nettverkene som finnes på enkeltfag innenfor teknisk etat mellom kommuner, vil være et grep for å sikre sterke fagmiljø. Fagnettverk landbruk er i gang, og arbeidet med å komme i gang også på byggesak er i startgropa. Det er noe ulikt geografisk nedslagsfelt på disse nettverkene; fagnettverk landbruk dekker Snåsa, Inderøy og Steinkjer, mens fagnettverk byggesak skal dekke heile Inn-Trøndelagsområdet. Grunnen til dette er at det oppleves som mer sentralt med lokalkunnskapen på landbruksområdet enn på fagnettverk byggesak. Over tid kan dette endre seg, og Levanger/Verdal følger fagnettverk landbruk med interesse, for å kunne koble seg til nettverket seinere.

Budsjett/økonomi

Etatens samla regnskap på driftsområdet viser et beskjedent mindreforbruk. I dette er det flere beskjeder avvik i begge retninger. De to største avvikene ligger imidlertid i en merinntekt på næringsavfall på knappe 2 mill, og en mindreinntekt på enhet ernæring på knappe 1,5 mill. Enhet ernæring kompenserer sin mindreinntekt med stram kostnadskontroll, og ender dermed med et merforbruk på knappe 900'. Merinntekten på næringsavfall skyldes gode priser på flere gjenvinnbare fraksjoner, men hovedårsaken ligger i ekstraleveranser av forurensede masser på 1,2 mill.

Utvalgte resultater

I tillegg er det en god spredning i fasene startede utbyggingstiltak befinner seg i. Dette gir en god utnytting av tilgjengelig kapasitet både hos oss selv og hos de aktørene vi er avhengige av.

På tampen av året 2022 startet innfasingen av E-byggesak, både i Snåsa, Inderøy og Steinkjer. Verktøyet gir i utgangspunktet ingen effektivisering av arbeidet på enheten, men på sikt vil det kunne gi en viss effektivisering. Tidspunktet for denne innfasingen kom som et resultat av at opsjon på innkjøpsavtale i Inn-Trøndelagssamarbeidet. Forut for innfasingen av E-byggesak burde kommunene ha harmonisert sine arbeidsprosesser og i noen grad sine delegasjonsbestemmelser, slik at kommunene kunne ha etablert felles maler i programmet. Kommunene i innkjøpsarbeidet er ikke alltid godt nok koordinerte i behov for framdrift, og i dette tilfellet ser vi et eksempel på det. Det ble derfor ikke tid til nødvendig harmonisering, og det medførte større arbeid i innfasingen enn med en forutgående samkjøring mellom kommunen. Det er viktig å trekke lærdom av dette til eventuelle seinere digitaliseringsprosjekt, både for oss og nabokommunene.

Driftsregnskap totalt

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Budsjett 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Lønn	81 557	81 951	394	0,5 %
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	87 843	87 654	-189	-0,2 %
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	35 529	35 221	-308	-0,9 %
Overføringsutgifter	12 227	20 756	8 529	41,1 %
Finansutgifter	50 385	42 718	-7 667	-17,9 %
Sum Driftsutgifter	267 540	268 300	760	0,3 %
Salgsinntekter	-171 354	-171 819	-465	0,3 %
Refusjoner	-25 730	-32 507	-6 777	20,8 %
Overføringsinntekter	0	0	0	0,0 %
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-7 658	0	7 658	0,0 %
Sum Driftsinntekter	-204 743	-204 326	417	-0,2 %
Netto resultat	62 798	63 974	1 176	1,8 %

Driftsregnskap pr enhet

Beløp i 1000

Ansvar		Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
4000-Teknisk etat	Utgift	1 565	1 382	-183	-13,2 %
	Inntekt	-718	-529	189	35,8 %
	Budsjett	846	853	7	0,8 %
4010-Enhet byggesak og oppmåling	Utgift	12 287	12 267	-20	-0,2 %
	Inntekt	-8 880	-7 889	991	12,6 %
	Budsjett	3 407	4 378	971	22,2 %
4020-Enhet renovasjon - husholdningsavfall	Utgift	44 136	41 325	-2 811	-6,8 %
	Inntekt	-44 136	-41 325	2 811	6,8 %
	Budsjett	0	0	0	0,0 %
4021-Enhet renovasjon - næringsavfall	Utgift	8 080	8 516	436	5,1 %
	Inntekt	-13 140	-11 650	1 490	12,8 %
	Budsjett	-5 060	-3 134	1 926	61,4 %
4030-Enhet ernæring	Utgift	23 386	23 921	535	2,2 %
	Inntekt	-18 639	-20 055	-1 416	-7,1 %
	Budsjett	4 747	3 866	-881	-22,8 %
4040-Enhet landbruk	Utgift	11 196	10 948	-248	-2,3 %
	Inntekt	-5 832	-5 430	402	7,4 %
	Budsjett	5 364	5 518	154	2,8 %
4050-Enhet veg, trafikk og park	Utgift	52 789	52 076	-713	-1,4 %
	Inntekt	-17 572	-16 690	882	5,3 %
	Budsjett	35 217	35 386	169	0,5 %
4051-Maskinregnskapet - Lisetrøa	Utgift	1 102	970	-132	-13,6 %
	Inntekt	-1 102	-970	132	13,6 %
	Budsjett	0	0	0	0,0 %
4052-Bilpool	Utgift	-26	0	26	0,0 %
	Inntekt	26	0	-26	0,0 %
	Budsjett	0	0	0	0,0 %
4060-Enhet vann, avløp og utbygging - utbygging	Utgift	3 818	4 536	718	15,8 %
	Inntekt	-3 454	-4 000	-546	-13,6 %
	Budsjett	364	536	172	32,1 %

Årsmelding 2022

Ansvar		Regnskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
		2022	2022		
4061-Enhet vann, avløp og utbygging - vann	Utgift	39 894	35 301	-4 593	-13,0 %
	Inntekt	-39 216	-35 300	3 916	11,1 %
	Budsjett	678	1	-677	-67695 %
4062-Enhet vann, avløp og utbygging - avløp	Utgift	39 191	38 200	-991	-2,6 %
	Inntekt	-39 514	-38 450	1 064	2,8 %
	Budsjett	-323	-250	73	29,2 %
4063-Enhet vann, avløp og utbygging - slam	Utgift	4 056	3 920	-136	-3,5 %
	Inntekt	-4 056	-3 920	136	3,5 %
	Budsjett	0	0	0	0,0 %
4070-Enhet eiendomsforvaltning	Utgift	26 067	34 938	8 871	25,4 %
	Inntekt	-8 509	-18 118	-9 609	-53,0 %
	Budsjett	17 558	16 820	-738	-4,4 %
Sum	Utgift	267 540	268 300	760	0,3 %
	Inntekt	-204 743	-204 326	417	0,2 %
	Budsjett	62 798	63 974	1 176	1,8 %

Kommentar til driftsregnskap

Etatens samla regnskap på driftsområdet viser et beskjedent mindreforbruk. I dette er det flere beskjedene avvik i begge retninger. De to største avvikene ligger imidlertid i en merinntekt på næringsavfall på knappe 2 mill, og en mindreinntekt på enhet ernæring på knappe 1,5 mill. Enhet ernæring kompenserer sin mindreinntekt med stram kostnadskontroll, og ender dermed med et merforbruk på knappe 900'. Merinntekten på næringsavfall skyldes gode priser på flere gjenvinnbare fraksjoner, men hovedårsaken ligger i ekstraleveranser av forurensede masser på 1,2 mill.

Investeringsregnskap

Investeringsrammene for områdene vann, avløp og veg er for 2022 i hovedsak disponert. Framdrifta på prosjekt er god, selv om oppstart av nye prosjekt i løpet av året har blitt tilpasset et endra prisnivå, og dermed har gitt en noe lavere hastighet i oppstart av nye prosjekt enn tidligere år. Enhetenes spesifikke investeringsbudsjett på maskiner og kjøretøy er samla sett overholdt innenfor hvert fagområde.

Det er en høy gjennomføringstakt på investeringstiltakene innenfor vann, avløp og veg. Det er i løpet av året ferdigstilt flere store investeringsprosjekt;

- Røssegg – Følling, vannforsyning
- Nord for Kvam 3, Nødal – Heqqe 25, vannforsyning
- Tjuin industriområde, vann/avløp. Resterende prosjekt avventer reguleringsplan
- Heggeseget, etappe 2, VVA
- Rismelparken, VVA
- Vellamelen avløpsrenseanlegg, rehabilitering
- Seterbakkvegen, VVA. Gjenstående pussarbeid utføres vår 2023.
- Øvre Heggeseåsen, VA, kommunale del av VA er ferdig, pussing og hagearbeid ferdigstilles vår 2023
- Myråsvegen /Føllingaunet, VA
- Trøavegen /Steinvegen /Infanterivegen, VVA. Opprinnelig planlagt prosjekt (VVA) er ferdig. Etterarbeid/hagearbeid vår 2023
- Ølvegata nord rehabilitering avløp og veg

- Gaulstad, ny grunnvannskilde
- Rostadvegen, forsterkning grusvei
- Hodalsvegen, forsterkninga grusvei
- Barkhaldvegen, forsterkning grusvei
- Erstatning av eksisterende prosessanlegg for luktreduksjon i Løsberga renseanlegg
- Vedlikehold Håkkadalsbrua
- Vannforsyning fra Follavatnet, slutføres 2022/23.
- Bjørkanvegen, VVA Økonomisk sluttoppgjør gjenstår
- Nord-Jønne til Øyerdalen/Dalbygda), vannforsyning, økonomisk sluttoppgjør gjenstår

Sykefravær

	Korttidsfravær	Langtidsfravær	Totalt fravær
Sykefravær 2022	3,93 %	1,05 %	4,98 %
Sykefravær 2021	1,31 %	5,03 %	6,34 %

Fraværet i teknisk etat har variert gjennom året, men lå i 2022 på et noe lavere nivå enn i 2021. Denne utviklingen i det totale fraværet er en videreføring av utviklingen fra 2020 til 2021. Langtidsfraværet har vist synkende tendens gjennom året. Reduksjonen skyldes ansatte med kjente diagnoser som har fått nødvendig behandling eller har avsluttet arbeidsforholdet til kommunen. Øvrig langtidsfravær er også knyttet til kjente forhold, der arbeidssituasjon ikke er utløsende faktor.

Korttidsfraværet har variert noe mer gjennom året, men variasjonen følger en normal årstidsvariasjon, selv om dette fraværet totalt har vært større i 2022 enn i 2021. Foreløpig tilskriver vi dette den immunologiske gjelda vi opparbeidet oss under pandemien, men situasjonen følges nøye.

Enhetene arbeider fortsatt godt gjennom trepartssamarbeidet, men vi erkjenner et forbedringspotensial i dette arbeidet

Utvalgte KOSTRA-tall 2022

Netto driftsutgifter per innbygger plansaksbehandling

	2019	2020	2021	2022
Steinkjer	141	147	128	101
Halden	87	80	38	143
Kongsvinger	404	299	315	370
Ringsaker	215	248	204	217
Elverum	118	127	157	149
Levanger	105	94	144	111
Kostragruppe 09	304	264	273	285

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Steinkjer kommune brukte mindre midler til plansaksbehandling i 2022 enn i 2021. Dette henger direkte sammen med lønnsutgifter til saksområdet. Like interessant er at selv i 2021 benyttet Steinkjer mindre midler til plansaksbehandling pr innbygger enn sammenligningskommunene.

Avløp - driftsutgifter per innbyggere tilknyttet kommunal avløpstjeneste

	2019	2020	2021	2022
Steinkjer		1 036	958	958
Halden	1 377	1 266	1 221	1 181
Kongsvinger	1 097	1 251	1 288	1 062
Ringsaker	2 758	2 848	3 340	3 308
Elverum	1 108	1 081	1 155	1 248
Levanger	1 149	1 236	1 225	1 313
Kostragruppe 09				

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal avløpstjeneste

	2019	2020	2021	2022
Steinkjer		89,1 %	89,7 %	89,9 %
Halden	88,5 %	88,2 %	90,0 %	94,7 %
Kongsvinger	72,7 %	73,5 %	75,4 %	75,3 %
Ringsaker	73,5 %	72,6 %	72,2 %	74,0 %
Elverum	82,7 %	82,7 %	82,6 %	82,7 %
Levanger	79,1 %	79,8 %	80,0 %	80,2 %
Kostragruppe 09				

Andelen av befolkningen som er tilknyttet kommunalt avløpsnett endrer seg kun marginalt. Dette henger sammen med at vi har større oppmerksomhet mot utskifting av eksisterende ledningsnett enn å sørge for utbygging av avløpsnettet. Kostnaden er uendret fra 2021 til 2022. Det er grunn til å legge merke til at driftsutgiftene pr innbygger i Steinkjer ligger klart under sammenligningskommunene. Det foreligger ikke tall for kostragruppen samlet pr dato.

Netto driftsutgifter per innbygger kommunale veier

	2019	2020	2021	2022
Steinkjer	1 630	1 843	1 667	1 657
Halden	683	781	809	809
Kongsvinger	1 239	1 231	1 220	1 619
Ringsaker	963	1 010	1 051	894
Elverum	1 108	1 025	1 146	1 301
Levanger	1 133	1 229	1 215	1 295
Kostragruppe 09	1 255	1 297	1 370	1 363

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Antall kilometer kommunal vei og gate per 1000 innbygger

	2019	2020	2021	2022
Steinkjer	13,55	13,95	14,04	14,15
Halden	6,25	6,47	6,46	6,62
Kongsvinger	10,15	10,08	10,03	10,02
Ringsaker	6,30	6,30	6,27	6,26
Elverum	10,63	10,71	10,64	10,57
Levanger	10,12	10,16	10,16	10,13
Kostragruppe 09	7,78	7,78	7,77	7,70

Netto driftsutgifter per innbygger som benyttes til kommunale veger var svakt redusert fra 2021 til 2022. Sammenligningen med kommunen i sammenligningsgruppa viser at vi har høye driftsutgifter på kommunal veg. Dette forklares i sin helhet av antallet km veg pr 1000 innbygger, der vi har en stabil, men krevende situasjon.

Kulturetaten

Tjenesteområdebeskrivelse

Kulturetaten har ansvar for kultur og idrett, samt folkehelse i Steinkjer kommune.

I tillegg til å forvalte alle fagspørsmål på området, er etaten ansvarlig for en rekke tilskudds og søknadsordninger for frivilligheten. Virksomheten er i tillegg organisert i fire tjenesteenheter som er bibliotek, kulturskole, kino/kulturarrangement, og Dampsaga bad.

Utvikling og utfordringer

Kulturetaten har i 2022 begynt arbeidet med å få normalaktiviteten tilbake etter Covid – 19 pandemien. Aktivitetsnivået i de ulike enhetene er på rett vei, men det er for tidlig å friskmelde aktivitetsnivået vi er avhengige av i en oppsummering av etatens driftsbilde. Etatens økonomi er i god balanse og i henhold til budsjett.

Etaten har hatt en rekke prosjekter å forholde seg til i 2022. Første trinn av det nye kulturkvartalet med nyåpnet Steinkjer samfunnshus har ført til en aktivitetsøkning for etaten som helhet. Søkertallene i kulturskolen har økt etter at man fikk nye lokaler i samfunnshuset. Det samme har aktivitetsnivået i ungdomsklubb og aktivitetssenteret for eldre. Utleien av salene i huset har vært positiv selv om det fortsatt svinger litt pga av etterdønningene av Covid- 19 pandemien. I 2022 fant også studentene ved Nord universitet sin plass i egnen lokaler i samfunnshuset. Dermed er alle tiltenkte roller og funksjoner i bygget realisert i henhold til de planer som ble lagt før renoveringen tok til. En konsekvens av flyttingen av kulturskolen er et noe lavere besøk i Steinkjer bibliotek som er igjen i Dampsaga kulturhus. Vi er veldig trygge på at besøket vil ta seg opp igjen når det nye Steinkjer kulturhus åpner høsten 2023.

Kommunens økonomiske utfordringsbilde rammer også kulturetaten. Det har blitt vesentlig tøffere å forsvare en kultursatsing med de innsparingstiltakene som er nødvendige å gjennomføre for kommunen totalt sett.

Kulturkvartalet Steinkjer

Kulturetaten er nå inne i siste fase i realiseringen av kulturkvartalet Steinkjer. Det innebærer flytting av alle funksjoner fra Dampsaga kulturhus og over til det nye Steinkjer kulturhus. Byggeprosjektet rapporteres å være i rute både i forhold til bygging og økonomi, men det er fortsatt usikkerhet rundt den delen av finansieringen som skal komme fra søknadsordningen for nasjonale kulturbygg. Ingen nye søkere fikk bevilget midler fra denne budsjettposten i statsbudsjettet i 2022. Steinkjer kommune får gode skussmål for sin søknad, og det er fortsatt stor tro på at man skal få ut tilskudd fra staten via denne finansieringsordningen.

Det er fortsatt et stort behov for å øke bemanningen i det nye kulturkvartalet for å sikre muligheten til gjennomføring av de aktiviteter som nå kommer. Dette er krevende å gjennomføre i en tid der øvrige kommunale etater og enheter arbeider med nedbemanning. Stillingen som leder av kulturkvartalet ble utlyst høsten 2022, men ansettelsen ble stoppet på grunn av budsjettmessige usikkerheter. På grunn av stor fare for manglende samhandling og budsjettoppnåelse på inntektssiden av budsjettet i det nye kulturkvartalet, så er stillingen utlyst på nytt i mars 2023. Øvrige bemanningsbehov vil bli løst i form av innleie og kjøp av tjenester fra eksterne leverandører.

Fotballhall

Guldbergaunet fotballhall ble åpnet for drift i februar 2022. Utleiefrekvensen har vært god, og hallen har fått svært gode skussmål. Sammen med øvrige anlegg i Guldbergaunet området, utgjør fotballhallen nå et område med en anleggstetthet og bredde som holder høyt nasjonalt nivå. Byggekostnadene for hallen ble noe høyere enn antatt. Driftsmodellen er lagt opp som et nullspill der leiekostnadene skal dekke investerings og driftskostnadene. I og med at hallen kom i drift midt i vintersesongen 2022, så blir kostnadene noe høyere enn inntektene dette året. Det arbeides med å finne riktig nivå på leiepris og bruk slik at valgt driftsmodell blir som forutsatt. Da vil fotballhallen ikke påføre driftsbudsjettet i Steinkjer kommune løpende kostnader.

Dampsaga Bad

Dampsaga bad ble ikke ferdig renoverert i 2022. Prosjektet har tatt lang tid og har vært vesentlig mer krevende enn først antatt. Dette medfører også at Steinkjerbygg KF har varslet at investeringskostnaden blir langt høyere enn rammen som ble gitt i kommunestyrets byggevedtak. For 2022 så har Dampsaga bad også påført Steinkjer kommune en del kostnader selv om det ikke har vært i drift. Først og fremst i form av løpende avtaler som må ivaretas frem mot åpning, samt lønn til ansatte som hører til i enheten. Disse har vært plassert i andre kommunale funksjoner. Noen med medfølgende lønnsmidler i ny plassering, mens andre har utført arbeid der lønnen fortsatt blir betalt av enheten Dampsaga bad.

Driftsregnskap totalt

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Budsjett 2022	Avvik i kr	Avvik i %
Lønn	36 100	35 850	-250	-0,7 %
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	23 759	21 734	-2 025	-9,3 %
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	11 342	7 230	-4 112	-56,9 %
Overføringsutgifter	34 860	27 829	-7 031	-25,3 %
Finansutgifter	332	0	-332	0,0 %
Sum Driftsutgifter	106 394	92 643	-13 751	-14,8 %
Salgsinntekter	-17 308	-19 805	-2 497	12,6 %
Refusjoner	-10 766	-3 225	7 541	-233,8 %
Overføringsinntekter	-5 157	0	5 157	0,0 %
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-620	-100	520	-520,3 %
Sum Driftsinntekter	-33 851	-23 130	10 721	-46,4 %
Netto resultat	72 543	69 513	-3 030	-4,4 %

Driftsregnskap pr enhet

Beløp i 1000

Ansvar		Regnskap 2022	Rev. bud. 2022	Avvik i kr	Avvik i %
6000-Kulturetaten	Utgift	45 763	36 326	-9 437	-26,0 %
	Inntekt	-9 871	-1 051	8 820	839,2 %
	Budsjett	35 892	35 275	-617	-1,7 %
6110-Enhet bibliotek	Utgift	9 931	9 545	-386	-4,0 %
	Inntekt	-1 290	-729	561	76,9 %
	Budsjett	8 641	8 816	175	2,0 %
6120-Enhet kino og kulturarrangement	Utgift	24 233	23 226	-1 007	-4,3 %
	Inntekt	-14 858	-16 870	-2 012	-11,9 %
	Budsjett	9 375	6 356	-3 019	-47,5 %
6130-Kulturskolen	Utgift	19 796	17 228	-2 568	-14,9 %
	Inntekt	-7 014	-4 480	2 534	56,6 %
	Budsjett	12 782	12 748	-34	-0,3 %
6140-Dampsaga Bad	Utgift	6 672	6 318	-354	-5,6 %
	Inntekt	-819	0	819	0,0 %
	Budsjett	5 852	6 318	466	7,4 %
Sum	Utgift	106 394	92 643	-13 751	-14,8 %
	Inntekt	-33 851	-23 130	10 721	46,4 %
	Budsjett	72 543	69 513	-3 030	-4,4 %

Kommentar til status økonomi

Kulturetaten har et merforbruk i størrelsesorden 3,0 mill kroner inkl utgifter Covid-19 og utgifter finansiert av skjønnsmidler knyttet til rammetilskuddet. Fotballhallen har et merforbruk lik 1,8 mill kroner. Dette er en kombinasjon mellom økt husleie knyttet til finansutgifter, og at det ikke var full sesong i forhold til utleieinntekter. Det forventes at det i 2023 er balanse i driften, med et lite forbehold rundt utviklingen av renteutgiftene. Kino og kulturhus har et merforbruk lik 3 mill kroner. Det er en økning i husleieutgiftene knyttet til renteøkningen høsten 2022. I tillegg så er det en svikt i salgs- og billettinntekter sammenlignet med utgiftene. Det må antas at mye av dette er knyttet til covid-19 og ettervirkningene av covid-19, både når det gjelder kino og kulturarrangement ellers. Det er mindreutgifter knyttet til driften av Dampsaga Bad med 0,5 mill kroner som følge av at åpning ble forskjøvet og at utgifter som husleie etc ikke påløp i 2022.

Investeringsregnskap

Kulturetaten har i 2022 et investeringsbudsjett lik 2,6 mill kroner fordelt på tre prosjekter. Det er i 2022 påløpt 2,7 mill kroner, men da er investeringsprosjektet knyttet til biblioteket lik kr 900 000 utsatt til 2023 og nye lokaler i kulturhuset. Årsaken til at det likevel er et forbruk likt budsjett, skyldes at investeringsprosjektet i inventar og IKT-utstyr ble 1 mill kroner høyere enn budsjettet.

Sykefravær

	Korttidsfravær	Langtidsfravær	Totalt fravær
Sykefravær 2022	1,60 %	3,54 %	5,14 %
Sykefravær 2021	0,89 %	8,97 %	9,86 %

Kulturetaten har et betydelig lavere sykefravær i 2022 sett i forhold til 2021. Hoved endringen ligger i et lavere langtidsfravær. Det er generelt sett lavt sykefravær i etaten, og vi ser ingen behov for spesielle tiltak.

Utvalgte KOSTRA-tall 2022

Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner

	2019	2020	2021	2022
Steinkjer		2 333	1 792	2 925
Halden	1 758	2 602	2 384	2 250
Kongsvinger	2 819	2 851	3 177	3 057
Ringsaker	2 575	2 552	2 562	2 702
Elverum	2 386	2 391	2 545	2 464
Levanger	2 383	2 771	2 606	2 258
Kostragruppe 09		2 470	2 504	2 568

**) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).*

Tallene innenfor kulturområdet, og utviklingen av disse, kan være noe atypisk mellom kommunene som følge av Covid-19 som kan ha påvirket tallene ulikt i kommunene. Tradisjonelt så har Steinkjer kommune de siste årene ligget relativt lavt sammenlignet med andre kommuner, og snitt for kostragruppe og landet. I 2022 har imidlertid Steinkjer kommune sin andel pr innbygger økt betydelig, og kommunen ligger nå i øverste sjiktet sammenlignet med kommunene i tabellen, og betydelig over kostragruppen. Dette skyldes i hovedsak to forhold: redusert innbyggertall, og den store satsingen på kulturområdet som allerede i 2022 begynte å påvirke regnskapstallene.